

Magyar Polgári Egyesület HUM, Sarajevo
(Mađarsko udruženje građana "HUM", Sarajevo)

Szerb Köztársasági Magyarok Egyesülete Magyar Szó, Banja Luka
(Udruženje Mađara RS "Magyar Szó", Banja Luka)

A Magyar Szó egyesület alapítói/Osnivači udruženja Magyar Szó

Foto:Kocsi Zoltán

Új Dobos

Bosznia - Hercegovinai magyarok kétnyelvű folyóirata/Dvojezični časopis bosanskohercegovačkih Mađara

Broj 5/ 5. szám
2011. decembere / Decembar 2011.godine

Budimpešta Budapest

Uspomene sa izleta : BUDIMPEŠTA
Emlékek a kirándulásról: BUDAPEST

Fotografije: Ana i Darko Stojanović

Új Dobos

5. szám, 2011. év decembere
Broj 5, decembar 2009.godine.

Časopis je besplatan.
A folyóirat ingyenes.

Časopis zajednički izdaju:
A folyóirat közös kiadói:

**Magyar Polgárok Egyesülete HUM,
Sarajevo** (Mađarsko udruženje građana
„HUM”, Sarajevo)

**A SZK-i Magyarok Egyesülete
Magyar Szó, Banja Luka** (Udruženje
Mađara RS „Magyar Szó”, Banja Luka)

Fő- és felelős szerkesztők:
Glavni i odgovorni urednici:

Milivojević Irena, predsjednica
„Magyar Szó”-a (a Magyar Szó elnöke)

Muratović Irma, predsjednica
„HUM”-a (a HUM elnöke)

Szerkesztőség:
Redakcija:

Bogosanović Julianna, Hadžikadunić
Estela, Homolya Borbála, Juhász-
Pašić Éva, Malešević Katarina, Pintér
Olivér, **Tóth Bojnik László**
(**tehnički urednik**) i/és Tóth Bojnik
Nevenka.

HUM

Sarajevo

Telefon: +378 031 222 763

E-mail: magyarbh@lol.ba

Magyar Szó

Banja Luka, Cara Lazara utca 20.

Telefon: +387 051 461 068

E-mail: snmrs05@yahoo.com

ŠTAMPA: Grafid d.o.o. Banja Luka
NYOMTATJA: Grafid d.o.o. Banja Luka

Tekstovi, slike, elektronski nosioci informacija se ne
vraćaju.

Sadržaj:

Redakcija: Dragi čitaocel!	5
Irena Milivojević Izveštaj o radu Udruženja Mađara RS „Magyar Szó” za 2010.godinu	6
Irma Muratović Pregled aktivnosti HUM-a iz 2010. godini	9
Irena Milivojević, Laslo Tot Bojnik Uspješno je održan kurs mađarskog jezika u Banja Luci	14
Čaba Feledhazi Mađarski kulturniprogramina 27. Sarajevskom zimskom festivalu	16
Nevenka Tot Bojnik Još jedan ispraćaj	18
Mirsad Kebić Dočekani, kao stari znanci	21
Gabriela-Gabi Fešler Obučari bez granica	24
Saša Klisarić Putovanje u Budimpeštu	25
Laslo Tot Bojnik Kállay Béni	29
Nevenka Tot Bojnik Divan je to osećaj...	30
Katarina Malešević Susret generacije iz1940	33
Snježana Galonja Zašto sam sa vama?	35
Katalin Laćak Nije na odmet znati...	36
Julijana Bogosanović Mađarska kuhinja	37

Tartalomjegyzék:

Szerkesztőség: Kedves Olvasó!	4
Milivojević Irén Beszámoló a Magyar Szó mult évi munkájáról	7
Muratović Irma A HUM 2010-ben végzett munkájának attekintése	11
Milivojević Irén, Tóth Bojnik László Nagyan jól sikerült a Banja Luka-i magyar nyelvtanfolyam	13
Félegyházi Csaba Magyar rendezmények a 27. Szarajevói Téli Fesztiválon	15
Tóth Bojnik Nevenka Még egy búcsúzás!	18
Kocsi Zoltán Kevesen, de tiszta szívből...	19
Fessler Gabriella-Gabi Cipészek határok nélkül	23
Klisarić Saša Budapestre utaztunk	26
Tóth Bojnik László Kállay Béni	27
Tóth BojnikNevenka Csodálatos érzés...	31
Malešević Feletár Katarina Az 1940-es generáció találkozója	34
Galonja Snježana Miért vagyok veletek?	35
Latyák Süli Katalin Nem árt tudni...	36
Bogosanović Júlianna Magyar konyha	37

Kedves Olvasó,

Megint elkéztünk az Új Dobossal. Jó kifogás az van elég megint. Nem fogom önöket untatni fölsorolással. Mégis be kell ismernünk, hogy sokan közülünk nem voltak eléggé szorgalmasak. Valószínűleg ez a gazdasági válság pénzkeresésre hajt bennünket, a társadalmi kulturmunkára nem jut elég idő.

A folyóirat nyomtatásához szükséges pénzt a **Szerb Köztársaság Oktatás és kulturminisztériuma** pályázatán biztosítottuk. A kiadások fedezésénél **Banja Luka városa** is segített. **Nagyon szépen köszönjük a segítséget!**

A HUM és a Magyar Szó egyesületek megbeszélése alapján nem nagyon változtattunk a folyóiraton. A legszembeötlőbb változás mindenesetre az, hogy a folyóirat már nem csak a tavalyi eseményeket foglalja össze. Úgy gondoljuk, hogy időszerűbbek vagyunk, ha a folyó eseményekről is írunk a folyóiratban. Az elnöknők által írt bevezető cikkek mégis (és elvben is) meg kell hogy maradjanak beszámolóknak a múlt év tevékenységeiről. A magyar polgároknak, de az egyesületi tagoknak se nincs más írott értesítése az egyesületeink munkájáról.

Az Új Dobos 4. számának bemutatása 2010 decemberében volt, egy éve annak. A bemutatóra meghívtuk az újvidéki **Magyar Szó napilap újságíróját, Kocsi Zoltánt**, aki meghíletet cikket írt rólunk. Nagyobb részét ennek a Banja Luka-i beszámolónak közöljük lapunk e számában. El kell mondanunk még, hogy a Magyar Szó tagsága által régen tervezett magyarországi kirándulás megvalósult. A kirándulásról ebből az alkalomból is hivatásos újságíró, **Kebić Mirsad**, írását a **Fokus újságban** használtuk föl beszámolónak, nagyobb részét átvettük.

Szóval ezt a számát az Új Dobosnak az egyesületeink elnöknőinek évi beszámolóival kezdjük. A nemzeti kisebbségek jogaival foglalkozó külön rovat helyett a Magyar Szó elnöknője fölhívott

mindannyiunkat, hogy az elkövetkező népszámlálásnál **MINDENKI, AKI MAGYAR, VAGY ANNAK ÉRZI MAGÁT NYILATKOZZON IS MAGYANAK.** Mi is a szerkesztőségből csatlakozunk ehhez a fölhíváshoz. Sajnos senki sem tudja még Bosznia és Hercegovinában, hogy egyáltalán lesz-e és mikor lesz népszámlálás.

Mindenesetre nagyon fontos volt nekünk magyaroknak ebben az évben Magyarország elnöksége az EU-ban. Egész sor kultúreseménnyel Szarajevóban, de Banja Lukan is, a Magyar Nagykövetség (Magyar Külügyminisztérium) szervezésében, az egyesületeink segítségével, lett felejtethetlenné téve ez az elnökség. Az Új Dobos következő számában is lesz biztos szó ezekről a rendezvényekről.

Ebben az évben is megint búcsúznunk kellett a nagykövettől. Dr. Tóth László új beosztást kapott. Nagyon jó egyetműködés jellemezte, és sajnáljuk, hogy ilyen hamar elment.

Egy új csoportja a szarajevói gyerekeknek tavaly nyáron ismét résztvett a hagyományos budaörsi táborozáson. A szarajevói fiatalok is elutaztak Magyarországra, erről az eseményről Klisarić Saša számolt be (első ízben írt a folyóiratunkba). Szépirodalmi írással megpróbáltak: Kalalin Laćak, Katarina Malešević.

Katalin Laćak hasznos tanácsokat ad egy írásában. A magyar konyhának szentelt oldalakat ismét Bogosanović Júlianna állította össze... Megint sikerült összeszednünk egy újságra való írást.

Végül a hagyományos szöveg: Kérjük a magyarokat, a magyar származású polgárokat, hogy fogjanak tollat (vagy üljönek a számítógép mellé) és írjanak az Új Dobosba mindenről, amiről csak kedvük van. Csak így lehet az Új Dobos igazán a magyar kisebbség lapja és csak így bírjuk megvalósítani az Új Dobos céljait.

Szerkesztőség

Dragi čitaocē,

opet smo zakasnili sa Új Dobosom. Razloga za kašnjenje smo imali na pretek. Nećemo vas zamarati nabrananjem. Ipak moramo priznati, da ovaj put nismo bili dovoljno ažurni (baren većina nas). Možda ova opšta ekonomska kriza tjera nas, da trčimo za parama, zanemarujući društveni korisni rad u kulturi.

Dobili smo potrebna sredstva za štampanje našeg časopisa zahvaljujući odgovarajućem konkursu **Ministarstva za obrazovanje i kulturu Republike Srpske**. Troškove izdavanja časopisa pokrio je dijelom i grad **Banja Luka**. **Najljepše hvala svima!**

Na osnovu sporazuma između HUM-a i Magyar Szó-a, nismo mijenjali koncepciju lista. Možda najuočljivija promjena jeste, da sadržaj samog lista više ne obuhvata samo događaje od prošle godine. Smatramo, da smo aktuelniji, ako i tekuće događaje spomenemo u listu. Uvodni članci naših predsjednica ipak (i načelno) trebali bi ostati neka vrsta izvještaja o aktivnostima iz prethodne godine. Građani Mađari, odnosno svi članovi naših udruženja praktično nemaju drugi izvor pisanih informacija, osim Új Dobosa, o aktivnostima naših udruženja.

Promociju 4.broja Új Dobosa održali smo prije godinu dana, u decembru 2010.-godine. Pozvali smo i novinara **novosadskog dnevnog lista Magyar Szó, Kocsi Zoltana**, koji je napisao nadahnuti članak o nama. Veći dio ovog izvještaja iz Banja Luke prenosimo u ovom broju. Moramo istaknuti i konačno ostvareni izlet članova banjalučkog Magyar Szó-a u Mađarsku, u našu matičnu zemlju. I ovaj put koristimo pero profesionalca **Mirsada Kebića** iz lista **Fokus** i preuzimamo, većim dijelom, članak o našem izletu.

Dakle, ovaj broj Új Dobosa počinjemo sa godišnjim izvještajima predsjednica naših udruženja. Umjesto posebne rubrike o pravima nacionalnih

manjina u našoj sadašnjoj domovini, predsjednica Magyar Szóa pozvala je sve nas, DA NA PREDSTOJEĆEM POPISU GRAĐANA IZJASNIMO SE KAO MAĐARI, ako smo i ako se tako osjećamo. Istina, još niko ne zna u Bosni i Hercegovini hoće li konačno biti popisa i kada će to biti.

Svakako vrlo je važno bilo za nas Mađare i prvo **predsjedanje Republike Mađarske** ove godine u **Evropskoj Uniji**. Nizom kulturnih manifestacija u Sarajevu, ali i u Banja Luci, obilježen je ovaj događaj u organizaciji Mađarske Ambasade (Ministarstva inostranih poslova Mađarske), a uz pomoć naših udruženja u Bosni i Hercegovini. I u sljedećem broju Új Dobosa će biti riječi o ovim kulturnim događajima.

U ovoj godini opet smo morali da se rastanemo sa ambasadorom, naime dr. Laslo Tot dobio je nova zaduženja. Dobro smo saradivali sa ambasadorom i žao nam je, što je tako brzo otišao.

Jedna grupa sarajevske djece je i prošlog ljeta učestvovala na tradicionalnom logorovanju u Budaörsu. Sarajevska omladina je putovala u Mađarsku, a o ovom događaju izvještava (prvi put piše za naš časopis) Saša Klisarić. Literarnim djelima ponovu su se javile: Kalalin Laćak, Katarina Malešević.

Katalin Laćak napisala je i nekoliko korisnih savjeta za svaki dan. Već uobičajene stranice mađarske kuhinje sastavila je i ovaj put Julijana Bogosanović... Opet smo uspjeli skupiti materijal za jedan časopis.

Na kraju onaj poznati tekst: Molimo vas Mađare i građane mađarskog porijekla, da uzmete pero u ruke (ili tastaturu računara) i pišete za Új Dobos o svemu što vas zanima. Samo na ovaj način će naš časopis potpuno postati list ovdašnje mađarske nacionalne manjine i samo na takav način možemo ostvariti ciljeve Új Dobosa.

Uredništvo

Izveštaj o radu Udruženja Mađara RS „Magyar Szó“ u 2010. godini

Kao i uvek kada započinjem svoj pregled aktivnosti našeg udruženja u proteklom periodu, sretna sam da smo u mogućnosti da saradujemo sa našim sunarodnjacima iz Sarajeva i zajednički

objavimo časopis, što se retko dešava sa drugim udruženjima.

Shodno planiranim aktivnostima i priliva finansijskih sredstava za iste, realizovali smo većinu naših projekata. Za očuvanje nacionalnog identiteta vrlo je bitno očuvanje i njegovanje maternjeg jezika. Mađara nema puno na teritoriji Bosne i Hercegovine, po poslednjem popisu stanovništva iz 1991. godine 893 građana se izjasnilo kao mađari, a danas se procenjuje da ih ima oko 1500. Vrlo je bitno i u ovogodišnjem popisu, koji se predviđa, da se izjasnimo za ono što jesmo, da bi imali tačan uvid brojnosti našeg naroda na ovim prostorima. Trebamo biti ponosni što smo Mađari, nema razloga da se drugačije ili nikako ne izjasnimo. Inače na ovim prostorima slobodno živimo, radimo i nisam čula niti za jedan slučaj diskriminacije ili sl., što se tiče nacionalne manjine mađara.

Po zakonu postoji mogućnost otvaranja odeljenja u školama gde bi nastava bila na maternjem jeziku, ako postoji dovoljan broj učenika. Na žalost mi nemamo dovoljan broj dece za to, asimilacija učinila svoje. Zato smo uz finansijsku pomoć Ministarstva Vanjskih Poslova Mađarske i administrativne službe grada Banja Luke održali kurs mađarskog jezika u prostorijama Saveza nacionalnih manjina, koji je trajao dve nedelje i održano je 60 časova. Opširnije o ovome čitaćete u drugom članku, koji smo pripremili.

Učestvovali smo na manifestaciji koja je bila održana 23. septembra 2010. godine u prostorijama Doma omladine u Banja Luci „Nasleđe u škrinji, nasleđe iz ruke“. U realizaciji projekta učestvovala su sve nacionalne manjine, predstavljene su nošnje nacionalnih manjina u vidu revije nošnji, potom prezentacija kulturne baštine, nacionalne kuhinje i sl.

Našem udruženju došli su gosti iz Pule, Udruženje Mađara „Moricz Zsigmond“. Članice udruženja predstavile su narodne nošnje iz raznih krajeva Vojvodine, pripremili smo i zajednički sto sa nacionalnim specijalitetima. Drugi dan su učesvovali na Banjalučkoj smotri nacionalnih manjina, predstavljajući naše udruženje. Naši gosti iz Pule (bilo ih je oko 50) ugodno i lepo su se osećali u Banja Luci. Druženje je trajalo 3 dana: obilazak grada, zajedniča večera i ručak, dogovori za održavanje kontakta i priljeteljstva. Na priredbi bio je prisutan nama uvek dragi gost, gospodin Ambasador Dr. Laslo Tot. Pozdravio je našu saradnju sa udruženjem iz Pule.

KUD Moricz Zsigmond iz Pule

Od značajnih događaja navela bih 13. decembar, kada smo obeležavali predstojeće Božićne i novogodišnje praznike, tom prilikom promovisali smo 4. broj našeg dvojezičnog časopisa Új Dobos. Pozvali smo novinara „Magyar Szó“-a, dnevnog lista iz Novog Sada, da prisustvuje i ocjeni naš rad i zalaganje na pisanju priloga za časopis. Gospodin Kocsi Zoltán, inače jedan od urednika lista „Magyar Szó“, izrazio je svoje divljenje zbog našeg rada. Objavljeno je na čitavoj stranici njegov boravak u Banjaluci i pozitivni utisci o radu malobrojnog, ali od srca odanog Udruženja Mađara. I ovom događaju, promociji 4. broja časopisa prisustvovao je Ambasador Republike Mađarske i čestitao nam na postignutim rezultatima. Bilo je još događaja, uglavnom sam navela one koje smatram najbitnijim.

Na kursu mađarskog jezika

Aktivno učestvujemo u radu Saveza nacionalnih manjina RS čije smo članice. Ove godine imenovani su novi članovi Savjeta nacionalnih manjina pri Narodnoj Skupštini. Ispred našeg udruženja imenovali smo Natašu.

Želja nam je, da nam se pridruže Mađari koji žive na teritoriji RS, a nisu još naši članovi i svi ljudi dobre volje, koji žele da nam se pridruže. Naša vrata su im otvorena.

Irena Milivojević

Beszámoló a Magyar Szó mult évi munkájáról

Mielőtt elkezdeném az egyesületünk aktivitásainak áttekintését az elmúlt időszakban, hangsúlyoznám, hogy örülök annak, hogy együtt működünk a szarajevói honfitársainkkal és együtt írjuk újságunkat, ami igazán ritkán fordul elő más egyesületeknél.

A terv és a beérkező pénz alapján sikerült megvalósítanunk a projektek javát. A nemzeti hovatartozás eszméjének fentartásához, nagyon fontos az anyanyelv. Bosznia- Hercegovinában kevés magyar nemzetiségű lakos él, az 1991-es népszámlálás adatai szerint 893 polgár nyilatkozott magyar nemzetiségűnek, a mai felmérések szerint kb. 1500 vagyunk. Fontosnak tartom, hogy az idej, tervbe vett népszámláláson mindannyian, a nemzeti hozzártartozással összhangban nyilatkozzunk. Így majd pontos adatot kapunk a magyarok számáról. Büszkélkednünk kell azzal, hogy magyarok vagyunk, nincs ok arra, hogy másképp, vagy sehogyse nyilatkozzunk. Mi itt élünk és dolgozunk, nemzeti megkülönböztetésről a magyarok iránt-vagy valami hasonlóról-én egy esetben sem hallottam.

A törvény szerint van lehetőség olyan osztályok alakítására az iskolákban, ahol anyanyelven folyik az oktatás, amennyiben persze elegendő tanuló jelentkezik. Sajnos, nekünk nincs elegendő gyerekünk, az asszimiláció megtette a magáét. Ezért szerveztünk egy kéthetes magyar

nyelvtanfolyamot Banjalukán, a Nemzeti Kisebbségek Szövetségének helységeiben. A tanfolyam 60 órát tartalmazott és a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma támogatásával, valamint Banja Luka Város hozájárulásával valósult meg. Készítettünk erről is egy részletesebb cikket olvasóinknak.

A banyalúkai Ifjúsági otthon

Szeptember 23-án részt vettünk a „Nasleđe u škrinji, nasleđe iz ruke“ című rendezvényen, melyen részt vettek a többi kisebbségek is. A rendezvényen népviseletek, hagyományok és nemzeti konyhák bemutatására került sor. Egyesületünk vendégül fogadta a **pulai Móricz Zsigmond Magyar Egyesületet.**

Dr Tóth László, a szarajevói magyar nagykövet a púlai Moricz Zsigmond táncsoport és annak vezetésével, valamint néhány tagunkal a Szerb Köztársaság Nemzeti Kisebbségeinek Banja Luka-i Szemléje rendezmény befejezése után.

Az egyesület tagjai bemutatták Vajdaság jellegzetes népviseletét, közösen terítettünk az asztalra nemzeti konyhánk finomságaiból. Második nap részt vettek a Nemzeti Kisebbségek Banjalukai Szemléjén, melyen egyesületünket képviselték. A pulai vendégeink (kb. 50-en voltak) kellemes három napot töltöttek Banja Lukán. Városismertetés, közös vacsorák, megbeszélések és az új kapcsolatok kiépítése volt a napirenden. A rendezvényen jelen volt kedves vendégünk, Dr Tóth László nagykövet úr, aki üdvözölte a két egyesület együttműködését.

A fontosabb tevékenységből megemlíteném még december 13.-át amikor Karácsony és az Új év ünnepei alkalmával bemutattuk a kétnyelvű Új Dobos folyóiratunk legújabb számát. Meghívásunkra eljött hozzánk **Kocsi Zoltán** úr, az **újvidéki Magyar Szó napilap** egyik szerkesztője, aki méltatta eddigi munkánkat. Ihletett szövegében megírta kiemelő véleményét Banja Lukáról és közvetve dicsérte a benne élő, kevés magyar egyesületének munkáját. Ezen a rendezvényen is jelen volt a Magyar Köztársaság nagykövete és gratulált az elért eredményekért.

Az Új Dobos számai

A felsoroltakon kívül is volt még elég tevékenykedés, csak a főbb eseményeket említettem meg. Mind tagok rendszeresen részt veszünk a Nemzeti Kisebbségek Szövetségének munkájában is. A parlamenti Nemzeti Kisebbségek Tanácsában az idén új képviselőválasztások voltak. Egyesületünk Natašat jelölte mint képviselőt.

Szeretnénk ha a Szerb Köztársaság területéről minnél több magyar és magyar származású polgár csatlakozna egyesületünkhöz, de nállunk minden jóhiszemű ember is nyitott ajtóra talál.

Milivojević Irén
Fordította: Szőke Árpád

Pregled aktivnosti HUM-a iz 2010.godine

Dragi Dobošari,

zaista mi je veoma drago što se tradicija našeg zajedničkog časopisa i dalje nastavlja. Moram priznati da donekle snosim odgovornost zbog kašnjenja ovog broja kao i malog broja priloga iz Sarajevskog

udruženja i obećavam da ćemo u buduće biti vrijedniji.

Mnogobrojne aktivnosti Udruženja Mađara „Hum“ u prošloj godini počele su u drugoj polovini januara, odlaskom našeg člana Veg Zoltan-a u Lendavu, gdje se održavao susret pod imenom „Dani mađarske kulture u Sloveniji“.

Poziv je usljedio nakon susreta „Égtájak“ u Sarajevu, a bio je koristan za nas jer smo se upoznali sa aktivnostima i načinom rada Mađarske zajednice u Sloveniji.

Istaknuta članica HUM-a, Eva Juhas-Pašić na jednoj od priredbi

Praznik 15. Mart smo obilježili zajedničkim programom sa Mađarskim kontingentom vojnika EUFOR-a iz Butmirske baze. To je bio prvi put da pripremamo zajednički program i uspješnom realizacijom, oduševili smo publiku. Tom prilikom, imali smo čast da ugostimo, njegovu svjetlost gospodina biskupa Kiss-Rigó Laszló-a, gospodina generala Nagy Tibor-a, zamjenika glavnokomandujućeg EUFOR-ove baze u Butmiru i njegovu ekšelenciju gospodina ambasadora Dr. Tót Laszló-a. Zajedničko druženje nastavljeno je uz skromnu zakusku i zvuke mađarskog čardaša.

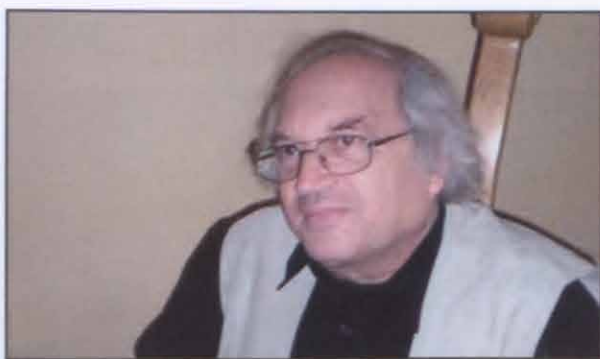

Sa mađarskim vojnicima EUFOR-a su često zajednički obeležavani značajni datumi

U maju mjesecu smo, povodom Dana Mađarske vojske, bili gosti u EUFOR-ovoj bazi u Butmiru i tom prilikom uručili zahvalnicu vojnicima za dosadašnju saradnju. Uz ugodnu atmosferu i ukusan gulaš, dogovorili smo se da ćemo i dalje nastojati da ta saradnja bude uspješna, bez obzira na to što svakih šest mjeseci dolazi do smjene vojnika, pa upoznavanje i povezivanje kreće iz početka. Tom prilikom smo dobili obećanje da će nam i to ljeto obezbjediti prevoz do Mađarske za našu djecu, a za uspješnu realizaciju toga, trebamo zahvaliti i gospodinu ambasadoru Dr.Tóth Laszló-u.

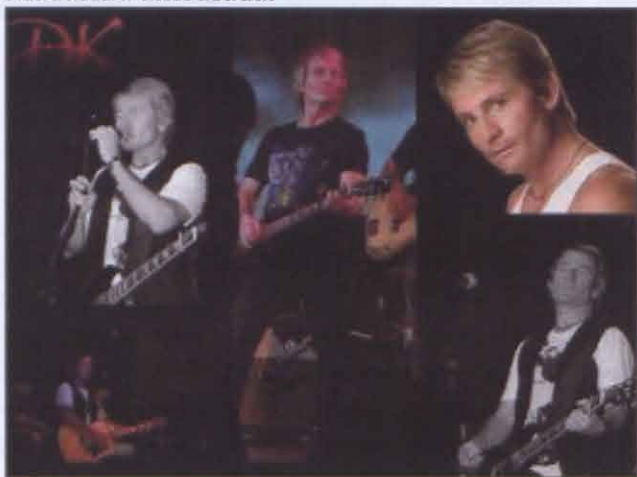
Drugom polovicom juna, grupa od šestoro djece koju je vodila Hadžikadunić Klara, otputovali su u Budaörs, gdje su proveli devet nezaboravnih dana. Tema kampa je bio stari Egipat, pa su djeca imala priliku da se upoznaju sa tim istorijskim periodom. Na veliko zadovoljstvo domaćina priredili su im jedno ugodno popodne uz bosanske gastronomske specijalitete.

Od 15. do 25. avgusta, naša djeca su uzela učešće u susretu mladih mađarskog porijekla iz cijelog svijeta pod nazivom „Vendégségben Budapestben“. Goldschmied Jozsef je svojom majstorskom organizacijom priredio izuzetno bogat program koji je za našu djecu bio poučan i interesantan. Međusobna poznanstva i sticanje novih prijatelja iz cijelog svijeta je najveća vrijednost ovih susreta. Naša grupa je bila zapažena i pohvaljena zbog uspješne prezentacije BiH, kao i veoma profesionalnog nastupa plesne grupe pod rukovodstvom Hadžikadunić Klare.

Goldschmied József

Povodom obilježavanja Praznika Mađarske revolucije 1956-e godine, u oktobru smo prisustvovali prijemu koji je organizovala Mađarska ambasada.

Kristófi Dániel

26. novembra smo zahvaljujući našem dragom prijatelju gospodinu Goldschmied Jozsefu ugostili troje mladih umjetnika (Rózsahegyí Hajnalka, Felföldi Gergő i Kristófi Dániel), koji su za naše članove udruženja, a i širu sarajevsku publiku priredili koncert pod imenom „U duhu šlagera” u novoj i veoma moderno opremljenoj sali Franjevačkog međunarodnog studentskog centra. Muzički program je bio sastavljen od poznatih šansona i dijelova mađarskih opereta. I ovog puta, u goste su nam došli mađarski vojnici, članovi Ambasade sa porodicama, kao i mnogobrojni prijatelji. **Finansijsku pomoć za realizaciju projekta dobili smo od Opštine Novo Sarajevo** na kojoj smo izuzetno zahvalni. Ovaj kulturni događaj je izazvao i zavidnu medijsku pažnju. Tom prilikom je preciziran i naš sljedeći susret u februaru 2011. godine kada je u sklopu festivala „Sarajevska zima” predstavljen kulturni mađarski crtani film „Gusztáv” i „Juhász együttes”.

Nastup folklorne grupe u okviru Sarajevske zime

Bogat kulturni program koji smo u više navrata predstavili sarajevskoj publici i preko kojih se popularizira naše Udruženje kao i Mađarska nacionalna zajednica u BiH, najviše možemo zahvaliti gospodinu Goldschmied Józsefu koji srčano pomaže sva udruženja mađara van granica.

Na kraju, ipak moram reći par riječi o aktivnostima Vijeća manjina FBiH čiji sam član i predstavnik mađarske nacionalne manjine. Od trenutka izbora pa sve do sada, Vijeće se bori da dobije osnovne uslove za normalan rad. Način na koji smo oformljeni u samom startu nije odavao utisak da će nas predstavnici vlasti ozbiljno svatiti i prihvatiti kao punopravno tijelo Federalnog parlamenta. Mada smo imali veoma loše uslove za rad, predstavnici Roma u Vijeću nisu bili zvanično izglasani, nismo imali administrativnu podršku, nikakvog budžeta, niti kancelarije, održavali smo redovno sastanke, a i rad u komisijama je bio izuzetno aktivan. Nažalost predstavnici vlasti su bili okupirani pripremama za izbore, tako da smo nailazili na potpunu nezainteresovanost vezano za rješavanje naših problema. Tek sad, skoro dvije godine nakon izbora i uz veliku pomoć predstavnika međunarodne zajednice u BiH, naši naponi su urodili plodom i polako se počinju rješavati problemi. Izglasani su predstavnici Roma u Vijeće, dobili smo kancelariju i obećanje da će se uskoro riješiti i ostalo. Polako nam se vraća nada, da će sadašnja vlast više uvažavati predstavnike nacionalnih manjina, a mi ćemo uložiti svu svoju energiju i znanje u rješavanje problema nacionalnih manjina u Federaciji kao i zaštitu naših prava.

Irma Muratović

A HUM 2010-ben végzett munkájának áttekintése

Kedves Dobos olvasók,
Igazán örülök annak, hogy a közös újságunk hagyománya nemszakadt meg. Bevallom, részben felelős vagyok e a szám késéséért és a szarajevói egyesület csökkent számú cikk megírásáért, de ígérem a jövőben szorgalmasabbak leszünk.

A „Hum” Magyar Egyesület számos aktivitásai tavaly, január második felében kezdődtek, mikor tagunk Vég Zoltán Lendavába utazott a „Magyar kultúra napok Szlovéniában” című rendezvényre. A meghívás a szarajevói „Égtáj” után következett és számunkra nagyon hasznos volt, mert megismerhettük a szlovéniai magyar közösségek működését és aktivitását.

Rendezményeinket rendszeresen látogatta Magyarország nagykövete, Tóth László úr feleségével, de sok más vendég is

A március 15.-ről közösen megemlékeztünk az EUFOR-ban levő magyar katonákkal a Butmiri táborból. Először szerveztünk közösen és sikeres volt. Ez alkalommal vendégül fogadtuk Kiss-Rigó László püstkötő urat, Nagy Tibort, az EUFOR főparancsnok helyettesét a butmiri táborból és Dr. Tóth László nagykövét urat. Műsor után folytatódott a társalgás szerény kis megvendégléssel és a magyar csárdás mellett.

Az EUFOR magyar katonáival

A Magyar Honvédelem Napja alkalmából májusban vendégek voltunk az EUFOR Butmiri táborában és ez alkalommal köszönőlevelet adtunk át a katonáknak az eddigi együttműködésért. Kellemes légkörben és finom gulyásleves mellett megbeszéltük, hogy tovább folytassuk együttműködésünket, annak ellenére, hogy a katonák hat hónapos külszolgálatban vannak, így a kapcsolatot mindég újra kell kezdeni. Igéretet kaptunk arra is, hogy a nyár folyamán szállítást biztosítanak gyerekeinknek egy magyarországi útra és ennek kivitelezéséért köszönetet mondunk Dr. Tóth László nagykövét úrnak.

Budaörs

Június második felében, hat gyerek Budaörsre utazott Hadžikadunić Klára vezetésével, ahol kilenc felejthetetlen napot töltöttek. A tábor Óegyiptomról szólt és a gyerekeknek alkalom adódott megismerkedni ezzel a történelmi időszakkal is. A házigazdák számára készítettek egy kis boszniai jelegzetességű gasztronómiai különlegességeket, így kellemes délutáni társalgás alakult ki.

Augusztus 15.-től 25.-ig gyerekeink részt vettek a „Vendégségben Budapesten” cím alatt futó, magyar származású fiatalok világtalálkozóján. Goldschmied József szervezésében kiváló műsor alakult ki, mely érdekes és tanúságos volt a gyerekek részére. Az ismerkedés és az új baráti kapcsolatok kialakulása a legnagyobb értéke ennek a találkozásnak. A sikeres Bosznia és Hercegovina bemutatás dícséretet nyert csoportunkat, továbbá a táncsoport profzionális fellépése is dícséretben részesült. Vezetőjük Hadžikadunić Klára.

Októberben, az 1956-os forradalom évfordulójára a Magyar Nagykövetség fogadtatásán vettünk részt.

November 26.-án vendégül fogadtunk három fiatal művészt (Rózsahegyi Hajnalka, Felföldi Gergő és Kristófi Dániel) köszönve kedves barátunknak Goldschmied József úrnak. Gyönyörű koncertet adtak „A slágerek szellemében” cím alatt egyesületünk tagjainak és a szarajevói nagyközönségnek a Ferencrendi nemzetközi egyetemi központ modern termében. A program összeállításában sanszónok és magyar operetrészetek hangoztak el. Ez alkalommal is vendégeink voltak a magyar katonák, a nagykövetség munkatársai és családtagjai, továbbá barátaink és ismerőseink.

Franjevački međunarodni studentski centar

Anyagi támogatást a kivitelezésre az Új Szarajevó Községtől kaptuk és igen is hálásak vagyunk ezért. Ez a kulturális esemény a média számára is érdekes volt. Ez alkalommal pontosítottuk a február 2011-es találkozónkat is, mely a „Szarajevói téli napok,” keretén belül szerveztük. Bemutatásra került sor a „Gusztáv” című magyar rajzfilmre és a „Juhász együttes” bemutatására is.

Több ízben gazdag kulturális programot mutattunk be a szarajevói nagyközönségnek, amivel népszerűsítettük az egyesületünket és egyben a magyar közösséget Bosznia-Hercegovinában. Legtöbb érdemet Goldschmied József érdemel ki, aki lelkesen támogat minden magyar egyesületet a határon túl.

Gusztáv

Magyar néptáncgyűttes fellépése a Sarajvske zime kulturesemény keretében

Végül, mondanom kell egy pár szót Bosznia-Hercegovina Föderáció Kisebbségi Tanácsának munkájáról, melynek tagja vagyok és ahol képviselem a magyar kisebbséget. A választások óta a mai napig, a Tanács harcol a saját, alapvető munkafeltételeinek megteremtéséért. Már a Tanács megalakításának módja sejtetni engedte, hogy a hatalom nem vesz bennünket komolyan, nem fogad el bennünket jogos parlamenti testületnek. A rossz munkafeltételek mellett, a romák képviselői nem voltak hivatalosan megválasztva a Tanácsba. minden hivatali támogatást nélkülöztünk, irodahelység, költségvetés és sorolhatnám még mi nélkül, rendszeresen megtartottuk a gyűléseket és a komissziókban is aktívan dolgoztunk. Sajnos, a vezető hatalom foglat volt a választásokkal, így állandóan közömbös reakcióval találoztunk, a problémáink megoldatlanok maradtak. Csak mostanában, két év után a választásoktól, a nemzetközi közösség képviselői támogatásával, sikerül megvalósítani egyes célokat és megoldani a problémákat. A romák megkapták a képviselőjüket, irodahelységet kaptunk és ígéreteket adtak a többi problémák megoldására is. Lassan újra kezdünk bízni abban, hogy a mostani hatalom tisztelni fogja a nemzeti kisebbségek képviselőit, mi pedig mindent megteszünk, hogy megoldjuk a kisebbségi problémákat a Föderációban és megvédjük jogainkat.

Muratović Irma

Fordította: Szőke Árpád

Nagyon jól sikerült a Banja Luka-i magyar nyelvtanfolyam

A tanfolyam népszerűsítette polgártársaink körében a magyar kisebbséget

A Szerb Köztársasági Magyarok Egyesülete Banjalukán magyar nyelvtanfolyamot indított 2010. június 8.-ától június 22.-éig a SzK Nemzeti Kisebbségek Szövetségének termében a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma anyagi támogatásával. A tanfolyam teljesen nyitott volt minden polgár számára.

A tanfolyamot plakátokkal és egy, a **Radio Republike Srpske** nemzeti kisebbségekkel foglalkozó rádióműsora **Koreni** (Gyökerek) segítségével hirdettük. A plakátokat donációval fedeztük, a rádióműsor persze ingyenes hirdetési lehetőség volt.

29 személy jelentkezett a tanfolyamra, 24 halgató rendszeres látogatója volt az előadásoknak. A bejelentkező íven feltett kérdések alapján határoztuk meg a tanfolyam órarendjét. A munka két csoportban folyt. Az alaptudással rendelkezők csoportja 11 főt, a kezdőké pedig 13 főt számlált. Az előadások különböző időpontban kezdődtek és legalább két óra hosszat tartottak. Szombaton és vasárnap is voltak előadások. Az ilyen órarend egyrészt a terem használatának lehetőségétől is függött. Összesen hatvan órát sikerült megtartani, 30 órát csoportonként.

A kezdők csoportja

A tanfolyamot **Szőke Árpád**, becskerekai (Zrenjanin) magyarszakos tanár vezette. Szerződéssel kötelezett, a tanfolyamról készült, beszámolóval fejezte be munkáját.

A tanfolyam az Egyesület vezetőségének állandó felügyelete alatt állt, minden előadáson jelen volt Milivojević Irén, a Magyar Szó elnökhelyettese, többször hallgatta a tanfolyami

előadásokat a vezetőségből Tóth Bojnik László tanár is.

Dr. Tóth László nagykövetségének vezetőjével és munkatársaival meglátogatta a tanfolyamot

A tanfolyam óráin június 16.-án megjelent **Dr. Tóth László**, a Magyar Köztársaság szarajevói nagykövete feleségével és munkatársaival, **Dr. Sült Tibor** és **Félegyházy Csaba** urakkal.

Az órákat június 20.-án meglátogatták a **RTRS** (a Szerb Köztársaság tv-je) és a **Radio Republike Srpske** riporterei és beszámolókat készítettek a tanfolyamról a Reggeli televíziónak illetve a **Koreni** műsornak.

Az előadások végén emléklapot kaptak azok a hallgatók, akik sikeresen leraktak egy kis vizsgát: tizenegy a kezdők és nyolcan a haladók közül. A tanfolyamot befejező estén egy közös vacsorán búcsúztak a hallgatók a tanfolyamtól.

A magyar nyelv tanfolyam céljait, hogy a magyar származású, de magyarul rosszul, vagy egyáltalán nem beszélő egyesületi tagok a magyar nyelv és írás-olvasás alapismereteit elsajátítsák és hogy a magyar nyelv tanfolyam segítségével népszerűsítsük polgártársaink körében a magyar kisebbséget, a magyar kultúrát, teljes egészében sikerült elérni. A Magyar Szó tagjai hálásak a Magyar Köztársaság Külügyminisztériumának a támogatásért, mivel a tanfolyam nagyon sokat segített magyaroknak, persze nem csak a magyar nyelv gyakorlásában.

Milivojević Irén
Tóth Bojnik László

Uspješno je održan kurs mađarskog jezika u Banja Luci

Kurs je snažno afirmisao među našim sugrađanima mađarsku manjinu i kulturu

Udruženje Mađara Republike Srpske pokrenulo je kurs mađarskog jezika od 8.juna do 22.juna 2010.godine u prostorijama Saveza nacionalnih manjina u Banja Luci uz materijalnu pomoć **Ministarstva inostranih poslova Republike Mađarske.**

Na kursu se naporno učilo

Predavanja iz mađarskog jezika smo oglašavali plakatima i pokoću emisije za nacionalne manjine **Koreni Radija Republike Srpske.** Troškove plakata smo pokrili iz donacija, a radioemisija bila je besplatna mogućnost oglašavanja.

29 osoba se javilo na kurs, od njih 24 su redovno posećivali časove. Na osnovu određenih pitanja iz formulara za prijavu odredili smo raspored časova. Rad se odvijao u grupama. Polaznika sa predznanjem mađarskog jezika bilo je 11, a početnika 13.

Početak predavanja nije bilo fiksno, ali su trajali uvijek dva sata. Subotom i nedeljom su isto održavani časovi. Ovakav raspored rada bilo je određeno donekle i mogućnošću korišćenja sale. Sve ukupno upjeli smo održati 60 časova, 30 po grupi.

Naši istaknuti članovi Udruženja na času

Kurs je vodio Arpad Seke (Sőke Árpád), profesor mađarskog jezika iz Zrenjanina. Svoje angažovanje završio je sa ugovorom dedfinisanim Izvještajem o kursu.

Predavanja su bila pod stalnim nadzorom uprave Udruženja, predsjednice Irene Milivojević i Lasla Tot Bojnik.

Na završnoj večeri fotografisanje za uspomjenu

Časove kursa 16.juna posjetio je i Dr.Laslo Tot, ambasador Republike Mađarske sa suprugom i saradnicima Dr.Tiborom Šilt (Sült Tibor) i Čabom Feledhazii (Félegyházi Csaba).

20. juna kurs su posjetili i novinari televizije i radija RS (RTRS) i snimili su prigodnu reportažu o kursu mađarskog jezika za program Jutarnje televizije, odnosno za već spomenutu emisiju Koreni.

Na kraju kursa polaznici, koji su položili jedan mali završni ispit, dobili su za uspomjenu odgovarajuću potvrdu i to 11 početnika i 8 polaznika sa predznanjem.

Završetak predavanja i ispita objeležili smo zajedničkom večerom, koja je protekla u vedroj atmosferi.

Irena Milivojević

Laslo Tot Bojnik

Prevela: Nevenka Tot Bojniki

Magyar rendezvények a 27. Szarajevói Téli Fesztiválon (2011)

A tradicionális Sarajevói Téli Fesztivál programjával a Magyar Köztársaság EU-elnökségének megnyitását is jelezte

2011. február 7-én került megrendezésre a 27. Szarajevói Téli Fesztivál, amelynek kiemelt vendége volt Magyarország. A nemzetközi kulturális fesztivál Szarajevóban már régi hagyományokkal rendelkezik, a délszláv háború ideje alatt is megrendezésre került. A Szarajevói Magyar Nagykövetség, a HUM Szarajevói Magyarok Egyesülete és szervezésükben számos magyarországi és határon túli magyar művész lépett fel a fesztivál ideje alatt, különleges ízelítőt adva a magyar kultúra sokszínűségéből.

Először, február 7-én a HUM szervezésében Gusztáv-nosztalgia rajzfilm vetítésre került sor. A Gusztáv rajzfilm kb. 30 évvel ezelőtt nagyon népszerű volt a volt Jugoszláviában. Akik emlékeznek rá, most is örömteli nosztalgiával gondolnak a magyar kultúra eme Jugoszláviában is népszerű darabjára. A vetítésre sokan jöttek el, és még kisebb beszéd is elhangzott a Gusztáv itteni történetéről.

A rajzfilm vetítést még aznap követte a Szarajevói Magyar Nagykövetség nagyszabású Liszt koncertje. A koncert a magyar EU-elnökséget nyitotta meg, egyben méltó megemlékezés volt Liszt születésének 200. évfordulóján. A rendezvény különlegességét az adta, hogy a hagyományoktól eltérően egy zongoraművész és négy operaénekes adott elő Liszt darabokat. Az énekesek (Kele Brigitta, Molnár Mária, Pataki Adorján, Sándor Árpád) egyaránt a Kolozsvári Magyar Opera kiemelt művészei, de Selmeczi György zongoraművész, operarendező és zeneszerző is Kolozsváron született. Produkciójukra megtelt a Szarajevói Nemzeti Színház, 450 néző kísérte lelkes figyelemmel az előadást.

A színház előterében egy Liszt kiállítás emlékezett meg a nagyszerű művészről.

Három nappal később újabb nagyszabású magyar rendezvényre került sor. A Bosznia-hercegovinai Nemzeti Galériában a híres magyar-francia képzőművész, Viktor Vasarely műveiből álló kiállítást nyitott meg a Magyar Nagykövetség, a Francia Nagykövetséggel közösen. A 110 képet és 12 szobrot Csepei Tibor magángyűjtő ajánlotta fel, ez eddig a legnagyobb Vasarely-gyűjtemény, amely Bosznia-Hercegovinában került kiállításra. A közönség nagy számban látogatta a kiállítást, tekintettel arra, hogy ritkán találkozhatnak Vasarely műveivel. Különleges bemutatóra is sor került: Csepei úr bemutatta a Világűr képet, amely 1982. június 24-én, az első francia űrhajóssal együtt eljutott a Szoljut-7 szovjet űrállomásra.

Az Újvidéki Színház épülete

Még aznap este az Újvidéki Magyar Színház különleges előadását láthatta a közönség a Bosznia-Hercegovinai Nemzeti Színházban. Az ember tragédiájának modern feldolgozása különös díszletbe helyezte Madách Imre örök művét. A darabnak nagy sikere volt, a Nemzeti Színház szinte megtelt emberekkel, és a városban is sokat beszéltek erről a produkcióról.

A HUM Szarajevói Magyar Egyesület meghívására részt vett a fesztiválon a szabadkai Juhász Zenekar, akik népzenevel és néptáncokkal mutatták be a magyar népi kultúra színét-javát. A programon sok család vett részt gyerekekkel, és a közönség változatos népdalokat hallott. A nagy sikert aratott koncert végén még a közönség is táncolt. Este később a Hotel Hollywoodban a HUM magyar mulatást rendezett, ahol 60-70 magyar és magyar kötődésű barát-kolléga találkozott. A kellemes vacsora mulatásba lendült át; a szarajevói magyar közösség késő éjjelig ébren tartotta a hotel éttermének személyzetét.

Február 28-án, a magyar programok zárásaként Liszt Ferenc életéről mutatták be a Liszt-Szerelmi álmok című filmet a Cinema City moziban. A magyar film az egyik legismertebb alkotás Liszt életéről. A főszerepet Sinkovits Imre játssza.

Mađarski kulturni programi na 27. Sarajevskom zimskom festivalu (2011)

Tradicionalni Sarajevski zimski festival svojim programom obeležio je i početak predsedavanja Mađarske Republike u EU

07. februara 2011. godine otvorena je 27. Sarajevski zimski festival, na kome je jedna od isticaojnih gostiju bila Mađarska. Ovaj međunarodni kulturni festival u Sarajevu ima svoju dugogodišnju tradiciju, održavana je i za vreme građanskog rata. Posredstvom i organizovanjem Ambasade Republike Mađarske u Sarajevu i HUM Udruženja Mađara iz Sarajeva, na ovom festivalu učestvovali su mnogi umetnici iz raznih oblasti umetništva, kao i mađarska udruženja iz matične zemlje i van nje, koja su prikazala šarenolikost mađarske kulture.

Prvo je 07. februara u organizaciji HUM-a projektovan crtani film „Gustav”. Gustav crtani film je pre tridesetak godina bio jedan od najpopularnijih crtanih filmova na teritoriji bivše Jugoslavije. Oni koji ga se sećaju i danas se rado i nostalgично prisećaju ovog dela mađarske kulture popularnog i na našim prostorima. O ovdašnjim doživljajima Gustava, mnogobrojna publika koja je posetila projekciju, mogla je čuti i jednu kraću priču.

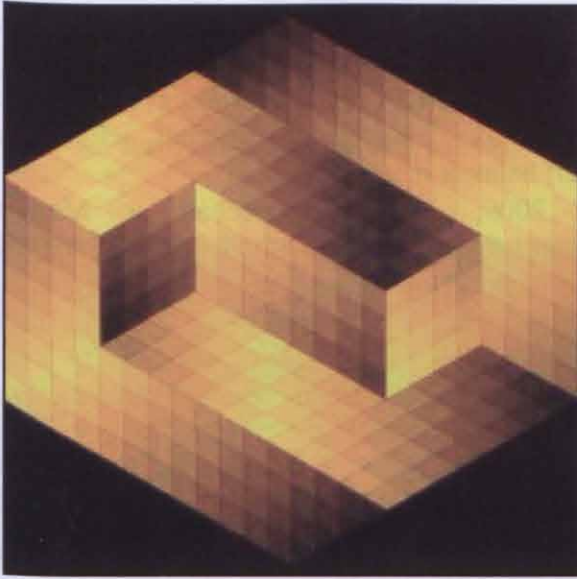

Nakon projekcije usledio je Koncert List-a, u organizaciji Sarajevske Mađarske Ambasade. Koncert je priredjen u čast predsedavanja Mađarske u EU, a ujedno je obeležen i jubilej, 200 godina od rođenja mađarskog kompozitora List Ferenc. Posebnu čar ovog koncerta dali su klavirista i četiri operska pevača koja su na visokom nivou izvodila Listova dela. Pevači (Kele Brigita, Molnar Maria, Pataki Adorjan, Sandor Arpad) su umetnici Mađarske Opere Klužnapoka

(Rumunija), a klavirista, reditelj i kompozitor Seljmeci Đerđ rođen je u Kluž-napoki. Narodno pozorište u Sarajevu je bilo puno, 450 razdraganih gledalaca pratilo je nastup ovih vrsnih umetnika. U holu narodnog pozorišta postavljena je i izložba List Ferenc, na sećanje i rad ovog izvrsnog umetnika.

Nakon tri dana, u Narodnoj galeriji Bosne i Hercegovine otvorena je izložba mađarsko-francuskog umetnika Viktora Vasarely-a, u zajedničkoj organizaciji Mađarske i Francuske Ambasade u Sarajevu. Zahvaljujući kolekcionaru Čepci Tiboru, postavljeno je 110 slika i 12 skulptura, što je najveća Vasarely izložba koja je do sada postavljena na teritoriji Bosne i Hercegovine. Obzirom da je ovo retko viđena Vasarely kolekcija, posećenost je bila velika. Gospodin Čepci je održao posebnu prezentaciju slike Svemira, koja je 24. juna 1982 godine, zajedno sa prvim francuskim kosmonautom stigla na sovjetsku svemirsku stanicu Soljut-7.

Isto večer publika je mogla videti predstavu Novosadskog mađarskog pozorišta, u Narodnom Pozorištu Bosne i Hercegovine. Moderna obrada u posebnim kostimima dala je poseban pečat delu Madač Imrea pod nazivom „Čovekova tragedija”. O izvođenju ovog dela, koji je bio veoma uspešan, danima se pričalo između mnogobrojnih posetilaca predstave.

Sarajevsko narodno pozorište

Udruženje Mađara iz Sarajeva HUM pozvala je subotički narodni orkestar Juhas, koja je narodnim pesmama i igrama prikazala mađarsko narodno stvaralaštvo. Ovaj koncert su posetile mnoge porodice sa decom, mogli su uživati u raznolikosti mađarskih izvornih pesama, a finale koncerta krunisalo je zajednička igra učesnika i publike.

U večernjim satima u hotelu Hollywood, Udruženje HUM je organizovalo veselje za oko 60-70 osoba koja su što poreklom, što prijateljskom vezom vezani za mađarsku nacionalnost. Prijatna večera je prešla u veselje i igru, koja je do sitnih sati budno držala osoblje hotela.

Sinkovits Imre(1928-2001)

28. februara kao završni program prikazivanja mađarske kulture, bila je projekcija filma pod nazivom „Ljubavni snovi” u bioskopu Cinema City. Ovaj mađarski film je jedan od najboljih filmova koja se bavi životom List Ferenc. Glavnu ulogu u filmu tumači Šinkovič Imre.

Čaba Feledhazi
Preveo: Arpad Seke

JOŠ JEDAN ISPRAĆAJ!

U prošlom broju našeg lista pisali smo o ispraćaju ambasadora Republike Mađarske, gospodina Imre Varga. Povodom toga je priredio prijem u Sarajevu, u ljeto 2009. godine. Otišao je na novu dužnost. Imao je izuzetnu saradnju sa oba mađarska udruženja, na čemu smo mu bili jako zahvalni.

Gospodin ambasador Mađarske Republike u Sarajevu, dr. László Tóth sa suprugom i grupom članova udruženja Magyar Szó

U decembru 2009. godine, predsjednik Republike Mađarske je imenovao dr. Lasla Tota za novog ambasadora i zadužio ga za vođenje mađarske ambasade za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu. Prvi susret sa njim u Banja Luci, bio je veoma srdačan i topao. Već tada nam je svojom prisnošću i susretljivošću, stavio do znanja da možemo računati na njegovu podršku i pomoć. Tako je i bilo. Više je puta dolazio kod nas u Banja Luku i ispred ambasade pomagao u našem radu koliko god je mogao.

Međutim, već u ljeto 2011. godine, i on je morao otići iz Sarajeva na novu dužnost. Našao je vremena i za naše članove, pa je 26. juna ove godine, došao u Banja Luku da se sa nama oprosti. U ime toga, odveo nas je na prigodnu večeru, u poznati banjalučki restoran na rijeci Vrbas. Ambijent je bio vrlo ugodan. Mnogo zelenila, bogata trpeza i dobro raspoloženje svih prisutnih. Nakon fino provedene večeri, gospodin ambasador i njegova supruga, su se oprostili sa svima nama, a predsjednica Irena Milivojević, mu je ispred Udruženja, uručila prigodan poklon. Zahvalili smo mu se za sve što je učinio za nas i poželjeli mu mnogo uspjeha u daljem radu i životu. Žao nam je što je tako brzo morao otići.

Nevenka Tot Bojnik

Még egy búcsúzás!

A folyóiratunk utolsó számában említést tettünk Varga Imre úr, a Magyar Köztársaság nagykövetének búcsúzásáról 2009. év nyarán az ebből az alkalomból adott fogadáson. Új beosztást kapott. A rendkívüli jó együttműködés mind a két magyar egyesülettel jellemezte, amiért hálásak is vagyunk neki.

2009. év decemberében a Magyar Köztársaság elnöke Dr Tóth Lászlót nevezte ki új nagykövetnek és a bosznia-hercegovinai Nagykövetség vezetésével bízta meg Szarajevóban. Az első találkozás az egyesületünk termeiben Banjalukán nagyon baráti és szívélyes volt. Már akkor közvetlenségével és szolgálatkészségével tudunkra adta, hogy majd számíthatunk támogatására és segítségére. Úgy is történt. Többször volt nálunk Banjalukán és segített munkánkban amennyit csak birt.

Sajnos már 2011 nyarán ő is új beosztást kapott és el kellett mennie Szarajevóból. Talált időt a tagságunk számára is, így ez év június 26.-án eljött Banjalukára, hogy elbúcsúzzon tőlünk. Vendégül látott bennünket egy alkalmi vacsorán, egy ismert banjalucai étteremben, a Vrbas folyó partján. A nagyon szép környezet, sok zöld, de a megrakott asztal is hozzájárult mindannyiunk jó hangulatához.

A Magyar Szó egyesület tagságának egy csoportja a Nagykövettel és feleségével.

A szépen eltöltött est után a Nagykövet úr és felesége elbúcsúztak tőlünk, Milivojeviá Irén elnöknőnk pedig az Egyesület nevében emlékjándékkal búcsúzott. Megköszöntük mindazt, amit érdekünkben tett és sok sikert kívántunk a további munkájában. Sajnáljuk, hogy hamar el kellett távoznia körünkől.

Tóth Bojnik Nevenka

Fordította: Tóth Bojnik László

Kocsi Zoltán, az Új Dobos 4.számának bemutatója alkalmából a **Magyar Szó újvidéki napilapban (a Közelkép rovatban)** megjelent írásának nagyobb részét itt közöljük. Akinek nem volt alkalma elolvasni eredetiben a cikket tájékozódhat tartalmáról.

2010. december 21., kedd:

Kevesen, de tiszta szívből

Banjalukai magyarok között

Szentes György

Milivojević Irén, a Magyar Szó egyesület elnöke és dr. Tóth László, a Magyar Köztársaság bosznia-hercegovinai nagykövete az Új Dobos legfrissebb számát lapozgatják (Kocsi Zoltán felvételei)

Ha jól emlékszem, valamikor általános iskolás koromban jártam Bosznia-Hercegovinában, de hogy pontosan hol, már nem tudom. A balkáni háborúk ágyúörgései miatt később nem kíváncsoztam oda, utána meg nem is gondoltam rá. Most sem állt szándékomban oda utazni, de szerkesztőségünkbe váratlan meghívó érkezett, melynek feladója a banjalukai magyarok egyesülete volt. A levélben tudatták velünk, szeretettel várnak bennünket az Új Dobos kiadványuk legújabb számának bemutatóján. Így aztán útra keltem.

A kora délutáni órákban futott be az autóbusz a banjalukai pályaudvarra. Egyik vendéglátóm, Szentes György várt. Kovinban született, de mint mesélte, hamar kiszakadt szülőfalujából, és Pancsovára, Belgrádba sodorta az élet, 1969-óta Banjalukában él. Gépkocsijával röpke városnézőt tettünk. Megmutatta az egykor a város ékességének számító Ferhadija mecset helyét is, ugyanis az építményt a háború alatt a bombatámadások lerombolták. Most építik újra EU-s pénzekből.

A katolikus székesegyház és a püspöki palota már teljes fényében díszleg, és ugyancsak fényárban úszik a pravoszláv templom is. A kora délutáni órákban jól öltözött fiatalokat, siető üzletembereket láttam az utcákon. Az idősebbek mintha elvonultak volna a hideg elől. – A háború közvetlen nyomai már nemigen láthatók, de a sebek az emberek lelkében még mindig nagyon mélyek – tette a helyre gondolataimat Szentes György.

A főutcán haladva az egykori Osztrák–Magyar Monarchia sajátos épületei és fasorai között felcsillan egy hatalmas üvegpalota két égbe nyúló tornya, az épületek közötti téren szökőkút és külföldi országok zászlajai. Ez a boszniai Szerb Köztársaság kormányának adminisztratív központja. – Itt székel Milorad Dodik elnök is – mutatja vendéglátóm.

Útközben még egy kerülőt tettünk, egészen a kisebbségek házáig, ahol délután az Új Dobos bemutatóját és a társalgót tartották. Ebben az épületben kapott otthont Banjalukán valamennyi kisebbség, történetesen tizenegy. A magyarok minden hónap első csütörtökjén jönnek össze, ez a számukra fenntartott időpont. A Luca-napi, az idei évi utolsó összejövetelre a tagság nagy része megjelent, a közösséget jelenlétével megtisztelte Vladimir Đukelić, a boszniai Szerb Köztársaság kisebbségi kérdésekkel megbízott osztályának

vezetője, és dr. Tóth László, a Magyar Köztársaság Bosznia-Hercegovinában akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is. Közös megállapodásra jutottak: a kisebbségekre érdemes odafigyelni, mert ők az adott ország nagykövetei az anyaország felé.

Szeretik a magyarokat

A boszniai Szerb Köztársaság területén 2003-ban alakult meg a Magyar Szó nevet viselő magyar egyesület három alapító taggal, Jošt Magdaléna, Mičin Branko és Bogosanović Julianna személyében. A háború utáni időszakban EU-s követelmény volt az országban élő kisebbségek felkarolása és nemzeti identitásuk fenntartása. Jelenleg az egyesület tagsága mintegy 120-130 fő, aktívan harminc-negyvenen vesznek részt a munkában. Székhelyük Banjalukában van, de a tagság az egész köztársaság területéről való. Túlnyomó részük egykoron Vajdaságból származott el.

A Magyar Szó egyesület legaktívabb tagjai

– Banjaluka város önkormányzata nagyon sokat segített a kisebbségi szervezetek megalakulásában, helyiséget kínált fel, szakmai támogatást nyújtott a projektumok kidolgozásában, szóval megadta azt az alapot, amelyre építeni lehet. Mástól anyagi támogatást szinte alig kapunk – mondja a bácskossuthfalvi származású Tóth Bojnik László, aki már régóta prijedori lakos. Egyetemista korában, 1967-ben került Sarajevóba. Elektromérnöki oklevéllel az állami vasutaknál dolgozott, most pedig állami ellenőr a villanygazdaságnál. Itt él mintegy három és fél évtizede, de mint mondja, még mindig moravicai, vajdasági magyarnak tartja

magát. – Nem mondhatom magyarságomat boszniaiának, mert az itteni magyarságtudat sohasem alakult ki. Az a réteg, amely tömeges volt, és ezt megtehetette volna – történetesen a monarchiabeli, többnyire tisztségviselőkből álló családok –, az első és a második világháború után visszaköltözött az anyaországba, vagy beolvadt a többségi népbe. A magyarság lélekszáma kicsi, és ez is két részre szakadt, a sarajevói és a banjalukai központra.

A felmerülő nehézségek ellenére minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy ezt a közösséget összefogjuk. Ennek szellemében indítottuk újra 2006-ban a sarajevói HUM testvéregyesület egykori lapját, a Dobost, de már közös erővel. Az eredeti elképzelések szerint évente két kiadvány megjelentetését terveztük, de pénzühiány miatt csupán egyet tudunk összehozni.

– A legutóbbi, a 4. szám sem kerülhetett volna ki a nyomdából, ha nem támogat bennünket Banjaluka önkormányzata, de köszönetet érdemel a Magyar Köztársaság Nemzeti Civil Alapprogramja, a HUM részéről pedig a magyarországi Szülőföld Alap – mondja a nagybecskereki származású Milivojević Irén, az Új Dobos egyik főszerkesztője, aki a Magyar Szó egyesület elnöke is.

– Az eddigi tapasztalataim szerint Banjaluka szereti a magyarokat, népesek és látogatottak a magyar kultúrát propagáló rendezvények. Ez jó visszajelzés számunkra, hogy polgártársaink értékelik és elégedettek tevékenységünkkel – mondja Milivojević Irén.

– Néhány nap múlva az én házam is népes lesz, vagy harminc vendéget várok karácsony napján ebédre. Ezzel tisztelnék meg engem itteni barátaim – tette hozzá Szentés György búcsúzásomkor, amíg melegen szorongatta a kezemet.

Kocsi Zoltán

Članovi Udruženja Mađara "Magyar Szó" su posjetili mađarski glavni grad Budimpeštu. Put je već godinama planiran a konačno realizovan početkom oktobra 2011.godine, zahvaljujući predsjednici Udruženja **Ireni Milivojević**. List Fokus iz pera **Mirsada Kebića** objavio je članak o ovom izletu. Új Dobos objavljuje nešto skraćenu verziju članka. Autori fotografija su **Ana i Darko Stojanović**, članovi našeg Udruženja.

Dočekani kao stari znanci...

Naši člaovi i gosti u Omladinskom odmaralistu u Zanki

Banjalučki Mađari nedavno su posjetili domovinu odakle su se poslije tri dana vratili s veoma bogatim utiscima i dobrim dijelom obnovljenim znanjem maternje tradicije, običaja i istorije.

Zajedno s njima u pratnji su bili i predstavnik grada Banja Luke, članovi drugih udruženja nacionalnih manjina, novinari i prijatelji.

Program putovanja pripremila je predsjednica udruženja Mađara Banja Luka, **Iren Milivojević**, zajedno s prijateljicom iz Budimpešte **Anom Sarazne--Bačom**.

gradovi podsjećaju na gradove na moru. Kiša nam nije pokvarila raspoloženje, jer smo se pripremili za zahlađenje. Smjestili smo se u omladinsko-dječijem centru, a potom se uputili na večeru u vinograd u staru mađarsku etno-kuću, čiji je vlasnik prvi proizvođač vina u balatonskom kraju - kazala je Milivojevićeva.

Po dolasku u etno-kuću imali su raskošan prijem, gdje ih je dočekala bogata i obilna trpeza.

Balaton

U podrumu etno-kuće

- Prva destinacija bila nam je jezero Balaton i gradić Zanka. Zanimljivo je bilo putvanje obalom na kojoj

- Atmosfera je bila veoma topla i srdačna. Dočekani smo kao stari znanci. Na postavljenim stolovima, u izobilju je bila servirana rakija i razna vina. Na trpezi

su se našli i perkelti od divljači i svinjetine, domaća peciva, noklice, kuvani krompir i razne vrste salata...

- navela je Milivojevićeva.

Drugog dana boravka, gosti su imali priliku da bolje upoznaju centar u kojem su se smjestili.

- Riječ je o ogromnom prostoru sa mnogo posebnih zgrada ukupnog kapaciteta 600 kreveta i 50.000 ostvarenih noćenja godišnje. Najveći praznik za oči bila su divno urađena šetališta, zelene površine i pristanište brodova jedrenjaka uz obalu Balatona - kaže prva žena banjalučkog udruženja Madara.

Budimpešta i Dunav

Put ih je dalje odveo u prestonicu domovine, Budimpeštu, udaljenu oko tri sata vožnje od Zanke. Ovaj poznati grad, nastao je spajanjem tri grada 1873. godine, odnosno šest godina poslije nastanka Austro-Ugarske. S jedne strane Dunava, gradovi Buda i Obuda spojeni su u jedan grad zajedno s Peštom na drugoj strani rijeke.

Trg heroja i Milenijski spomenik

- Mnogo smo čuli o istorijatu mjesta koja smo posjetili, te legendi o nastanku zgrada i institucija. Dijeleći svoje impresije, istakla je da su veliki utisak na goste ostavili brojni mostovi od kojih svaki ima priču o sebi.

- Od Margit Sigeta prema sjeveru je Arpadov most, južno se nalaze Margit most, Sečenji lančani most koji je prvi gradski most, Eržebet most i Petefijev most. Imali smo priliku da razgledamo i po ekskluzivnim trgovinama u Vaci ulici i da vidimo spomenik Milenijum na Trgu heroja. Tu smo prenoćili u Oek hotelu koji pripada lancu evropskih hotela - istakla je Milivojevićeva.

Zgrada parlamenta je treća po veličini u svijetu

Šlag na tortu bila je posjeta zgradi parlamenta. Riječ je o neogotičkoj građevini, čiji je autor arhitekt Imre Štajndl....

Govornica u sali nekadašnjeg Gornjeg doma

- Unutrašnjost kao i vanjski izgled su veličanstveni. Unutra je izložena sveta kruna koja je do 2000. godine bila u Zemaljskom muzeju. Svi svjetski umjetnici učestvovali su u njenom uređenju. Ta ljepota se teško može opisati, ona se samo može doživjeti - navodi Iren Milivojević.

M. KEBIĆ

A cipőgyártók "Cipészek Határok Nélkül" elnevezésű nemzetközi találkozóját az idén Banjalukán rendezték meg

Magyar cipészek is résztvettek a találkozón, a magyar társaság egy tagját kértük meg, hogy írja le az Új Dobosnak benyomásait.

Nagyon kedves felkérésnek szeretnék eleget tenni, és élményeinkről beszámolni. Második alkalommal kapott meghívást a Galambos Transz. Tavalyi éven Turnišče adott otthont a rendezvénynek, idén pedig Banja Luka és Krupa.

Szombathely

Már javában folytak a nap eseményei, amikor megérkeztünk, de a kedves fogadtatás felejtette a hosszú út fáradalmait és nehézségeit. Ragyogó napsütésben zajlottak a női és férfi csapatok kispályás labdarúgása. A mi focistáink is megkezdték a küzdelmeket, kis táborunk pedig a lelkes szurkolást. Társaságunkból jópáran elindultak a magyar nyelvű idegenvezetéssel kirándulni. A táj szépsége magával ragadt mindannyiunkat, már az odafelé vezető úton tapasztaltuk, hogy gyönyörű a vidék, bár a buszról csak nagyon keveset láthattunk. A kiránduláson megbizonyosodhatunk, hogy ez a fantasztikus hely egy európai úti könyvből sem hiányozhatna. A csodálatos vízesések, műgonddal felújított templom, és környezet gondozottsága tette felejthetetlené a látottakat. Minden ismerősömmnek ajánlottam, ne menjen el mellette ha arra jár. A túra végére a csapatoknál is az első helyezésekért folytak a sportviadalkok. A díjátadásokat követően, a vacsorát zeneszó mellett jó hangulatban fogyasztottuk el. Táncstudásunkat is próbálgattuk, de sajnos az időszűke miatt még maradt mit pótolni legközelebbi alkalomkor is.

Kolostor Krupa na Vrbasu

Szívélyes vendéglátásban részesültünk, kedves és figyelmes embereket ismertünk meg önöknél. Köszönjük szépen. Az idegenvezetést személyesen Irén Milivojevićnek és Szentés Györgynek köszönjük. Nagyon sok élménnyel gazdagodva szerencsésen hazaérkeztünk Szombathelyre. A jövőben is minden jót kívánunk önöknek.

Fessler Gabriella (Gabi)

Proizvođači cipela održali su ovaj put svoju internacionalnu smotru „Obućari bez granica“ u Banja Luci

Na smotri su učestvovali i obućari Mađari. Zamolili smo člana mađarske grupe, da napiše za Új Dobos svoje utiske.

Želim da udovoljim jednoj dragoj molbi i da vas izvestim o našim doživljajima. «Galambos Transz» je po drugi put dobio poziv na ovu manifestaciju. Prošle godine domaćin je bio Turnišće, a ove godine Banja Luka i Krupa.

Kanjon Vrbasa

Galambos Transz je proizvođač cipela u Banja Luci

Već su uveliko tekli dnevni događaji kada smo stigli, ali u srdačnom dočeku domaćina zaboravili smo sav umor od dugog mukotrpnog puta. U sunčanom danu odigravale su se muške i ženske utakmice u malom fudbalu. I naši fudbaleri su započeli svoju borbu, dok smo mi sa oduševljenjem navijali. Iz našeg društva nekolicina njih je krenula na izlet, sa vodičem koji je govorio mađarski jezik. Već u prvom delu puta shvatili smo, koliko vrednosti i lepote poseduje ovaj predeo. Iz autobusa to nismo mogli zapaziti. Tokom izleta uverili smo se, da ovo mesto ravnopravno može da se nosi sa ostalim delovima Evrope, koji se pojavljuju u turističkim katalozima. Čudesni vodopadi, obnovljene crkve, uređena okolina, to je ostavilo nezaboravnim ono što smo pogledom upijali. Svakom prijatelju sam dao do znanja, da ne zaobiđe ovo mesto ako tuda prolazi. Povratkom sa izleta, zatekli smo ekipe u sportskoj borbi finalnih utakmica. Nakon proglašenja pobednika, usledila je večera, koju smo uz muziku i dobro raspoloženje potrošili. Pokazali smo i naše plesno znanje, ali zbog krakog vremenskog perioda, ostaće nešto i za sledeći put.

Krupa na Vrbasu

Drage i pažljive ljude smo upoznali kod vas. Zahvaljujemo se na srdačnom gostoprimstvu koju ste nam pružili. Zahvaljujemo se Ireni Milivojević i Đerđu Sentešu lično, što su nam bili vodiči. Sa puno lepih doživljaja stigli smo srećno u svoje domove u Sombathelj.

I u daljoj budućnosti, želimo vam sve najbolje.

Gabriela-Gabi Fešler
Preveo: Arpad Seke

Putovanje u Budimpeštu

Za putovanje u Budimpeštu sam saznao u decembru 2009 godine, i priznajem, nisam nešto puno razmišljao o tome, mislio sam da od toga neće biti ništa, dok u maju 2010 godine nisam dobio poziv da izvadim vizu, onda sam tek shvatio da ćemo zaista ići. Ljeto se odužilo kao nikad do tada, a ja sam samo razmišljao o Budimpešti. I onda je dosao konačno taj 14 august. Došao sam ispred Zemaljskog muzeja nekad ujutru. Bio sam prvi tu, i mislio sam da sam zakasnio i da su otišli bez mene. No odahnuo sam, kada sam vidio ostale kako dolaze. Mučilo me to što sam bio daleko stariji, i mislio sam da neću imati sa kim pričati. No kada smo ušli u autobus shvatio sam da su svi odlično društvo iako su bili mlađi od mene. Put je, barem meni, brzo prošao.

Došli smo u Budimpeštu oko 17 sati. Bio sam prilično umoran i čim smo došli, ja sam se bacio na krevet. Sljedeće jutro, poslije doručka, otišao sam na benzinsku pumpu koja nam je bila preko puta, kupio ogromnu mapu grada, i razgledao sam, jer nam je taj dan jedini bio slobodan. Tumorao sam gradom oko 4 sata, i nisam uopšte osjećao umor.

Kada sam se vratio u kamp, autobusi su još stizali. Zapitao sam se : "pa gdje će svi stati?". Bilo je čak par grupa iz Južne Amerike. Taj dan sam upoznao makedonce, koji su isto bili odlično društvo. Toliko sam dugo vremena sa njima provodio, da sam skoro naučio makedonski. Sljedećih par dana smo obilazili razne historijske građevine, muzeje i spomenike. Posebno interesantan je bio Vojni muzej, gdje sam se zadržao tri sata. Na samom ulazu je kosmonatsko odijelo Bertalan Farkasa, prvog mađara u svemiru. Njegovo odijelo sam gledao pola sata, i zapamtio sam svaki detalj. Pokušao sam da zamislim kako su samo mađari bili ponosni na njega. Sjećam se da su svi samo proletjeli kroz muzej i da su me čekali ispred satima.

Sljedeći dan smo išli u Sloveniju, gdje i nije bilo baš zanimljivo, no srećom put je bio interesantan. Kada smo se vratili u Budimpeštu, navečer smo išli u luna park, nakon kojeg mi je bilo muka tri dana. Toliko toga smo obišli da mi se sve pomiješalo, i dosta sam toga i zaboravio. Vrijedi izdvojiti smijenu oficira, na Trgu Heroja. Nikada nisam vidio takvu disciplinu i nacionalni ponos. Vrhunac je bio kada su tri vojna aviona proletjela iznad nas. Stvarno je bio užitak gledati takvu organizaciju. Taj dan smo otišli na Dunav, gdje su se skupili muzičari iz čitavog svijeta, i održali koncert. Sve više ljudi je pristizalo i pokušao sam prepoznati razne strane jezike koje sam čuo. Do kraja koncerta smo sjedili kraj Dunava i uživali u suncu i muzici. Nažalost, brzo se približio i dan odlaska. Iako je bilo veoma zabavno i poučno tih deset dana, mnoge stvari sam zaboravio. Put do Sarajeva je brzo prošao u prepričavanju događaja i prisjećanju svih zanimljivih ljudi koje sam imao priliku upoznati. Jedva čekam da opet odem, i vidim sve prijatelje koje sam upoznao.

Saša Klisarić

Budapestre utaztunk

A budapesti utazásról 2009. decemberében hallotam. Bevallom, érdektelenül fogadtam, úgy gondoltam semmi sem lesz belőle. 2010. májusában megérkezett a felhívás, hogy váltsam ki a vízumot és csak akkor kattant be, hát mi igazán menni fogunk.

A nyár elhúzódtott mind eddig soha, én pedig csak Budapestre gondoltam. Végül eljött az az augusztus 14.-e. Valamikor reggel megérkeztem a múzeum elé. Első voltam, de a fejemben az a gondolat volt, hogy elkéstem és nélkülem utaztak el. Na de lelkem nyugodtsága hejrejött amikor megpillantottam az első érkezőket. Kínos volt a gondolat, hogy sokkal idősebb vagyok a többiektől és nem lesz kellő beszélőtársam.

Amikor már buszra szálltunk, láttam hogy tévedek, függetlenül az évektől, mindannyian kedves és jó társaság. Az út, bár nekem, igazán gyorsan elmúlt. Délután ötkor Budapestre érkeztünk. Fáradt voltam, így rögtön ágyba ugrottam.

Másnap reggel, a reggeli után, az általbeli benzinkúton vettem egy térképet és útnak indultam a városnézésnek, mert ez volt az egyedüli szabad napunk. Bolyongásom négy órát tartott és semmi fáradságot nem éreztem. Mikor visszaérettem a táborba, az autobuszok még mindig érkeztek. Gondoltam magamban: „Hova férnek mindannyian?” Még egyes csoportok Dél-Amerikából is érkeztek. Az nap ismertem meg a macedónokat, kitűnő társaság. Sok időt töltöttem velük, már majdnem megtanultam nyelvüket is. Az elkövetkező napokban különböző látványosságokat és múzeumokat látogattunk meg. Számomra érdekes volt a Hadtörténeli Múzeum, ahol három

órát eltöltöttem. A bejáratnál látható, Farkas Bertalan első magyar űrhajós öltözéke. Ezt fél órát nézegettem és minden apró részletre felfigyeltem. Megpróbáltam elképzelni, milyen büszkék lehettek a magyarok akkor rá. Emlékezem, hogy a többiek csak átrepültek a múzeum termein, végül rám vártak órákig.

Következő nap Szlovéniába utaztunk, ami nem volt annyira érdekes, de az út odáig izgalmas volt. Este visszatértünk Budapestre és a vidámparkba mentünk. Három napot rosszul voltam. Sok mindent körbejártunk, már összekeverem, de sok mindent el is felejtettem. Érdekes emgemplítenem a Hősök terét és az katonaoörök váltását. Soha sem láttam akkora fegyelmet és büszkeséget. Csúcspont volt amikor három harci repülőgép felettünk elszállt. Igazán élveztem ezt a látványt. Aznap még lementünk a Dunára, ahol hangversenyt rendeztek a zenészek, a világ minden részéről érkező. Egyre több ember érkezett és különböző nyelvet próbáltam kiismerni. A hangverseny végéig ültünk a Duna mellett és élveztük a naplementét és a jó zenét. Sajnos, gyorsan eljött az utolsó nap is. Igaz, hogy érdekes és izgalmas hat napot töltöttünk el, de sajnos már sok mindent elfelejtettem belőle. Szarajevóig az utazás gyorsan elmúlt, mert mindenki élményeiről és új ismeretségekről mesélt.

Várom, hogy újra elmennyek és láthassam barátaimat, mindenkit, akit ott megismertem.

Klisarić Saša

Fordította: Szőke Árpád

Már pár éve mérlegeljük a lehetőségét annak, hogy olvasóinknak bemutassunk néhány ismertebb magyart, akiknek jelentősebb szerepük volt Bosznia és Hercegovina történelmében, vagy munkálkodásukkal és annak eredményeként nagyobb hatással voltak Bosznia és Hercegovinára.

Teljesen ösztönöznek kell lennünk: Egy kicsit háládatlan feladat vár ránk. Elemezve azoknak a magyaroknak az életútját és munkásságát, akik valamikor kapcsolatban voltak a mai hazánkkal, megállapítottuk, hogy nem volt mindannyiuknak kifogástalan történelmi szerepük, legalábbis nem Bosznia és Hercegovina és népeinek szempontjából. Hogy ez a megállapításunk közel van az igazsághoz bizonyítja az a tény is, hogy a magyarok, Magyarország, de még az Osztrák-Magyar Monarchia itteni történelmi szerepéről a bosznia - hercegovinai polgárok nem sokat tudnak.

A középkorban a Magyar Királyság, az eretnek bogumilok ellen vezetett keresztes hadjáratokat kihasználva, meghódította és kisebb-nagyobb megszakításokkal, vazalusi alárendeltségben tartotta az akkori Boszniát. Az a tény, hogy a Magyar Királyság szervezte meg Bosznia és Hercegovina sikertelen védelmét a török invázió ellen nem szépíti meg eléggé a Királyság, de azok szerepét sem, akik kitétek Bosznia megvédésének kísérletei folyamán. Valahogy hasonló módon az Osztrák-Magyar Monarchia állama, legalább is Bosznia és Hercegovina népei nagyobb részének, a megszállás ideje. A magyarok, sokszor mint állami tisztviselők, egy klasszikus imperializmus érdekeiért dolgoztak. A dicsérést érdemlő dolgokat, amiket ezen kívül tettek vagy elértek, majd iparkodunk ebben a cikksorozatban kicsit jobban kihangsúlyozni.

Tekintett nélkül Bosznia és Hercegovina történelméből ismert magyarok bemutatásának háládatlan és kényes voltára, megkezdjük azt a valószínűleg legismertebb magyarral, Kállay Bénével, aki mint az Osztrák-Magyar Monarchia pénzügyminisztere, huszonegy évig volt kormányzója mai hazánknak. Diplomata, politikus és történész volt egyszemélyben.

Kállay Béni (Benjamin) 21 évig Bosznia és Hercegovina kormányzója

Kállay kastély, Bercel (ma hotel-múzeum)

Pesten született, 1839. december 22.-én, nemesi családban, a vezetéknévét a magyarországi Nagyálló kisváros körüli birtokok miatt kapta a család. Érdekes, és meg kell említeni, hogy egy öse, Kállay Mihály, a 15. században Mátyás király idejében, jelentős szerepet játszott Jajce boszniai város védelmében egy török előnyomuláskor.

Magánúton Pesten tanult. Apja Kállay István 1848.-ban meghalt és ettől kezdve anyja felügyelete alatt folytatta tanulmányait. Korán kezdett érdeklődni a politika valamint Balkán és Közelkelet iránt. Sokat utazott, legtöbbször Balkánra, így megtanult szerb-horvát-bosnyák nyelven, törökül és görögül. Természetesen tökéletesen beszélt németül is. 1867-től a Magyar parlament tagja. 1868 és 1875 között

főkonzul Belgrádban. Egész 1882-ig a Külügyminisztériumban dolgozik, amikor is a Monarchia pénzügyminiszterévé nevezik ki. Ez a kinevezés egyúttal Bosznia és Hercegovina kormányzójának tisztségét is jelentette. Ezeken a magas tisztségeken maradt haláláig, 1903. július 13.-áig. Budapesten temették el, de először 1928-ban exhumálták, amikor is hamvait áthelyezték az új berceli családi sírboltba. A második világháború alatt, de utána is ez a kriptá teljesen tönkrement, így az elhunyt családi tagokkal másodszor exhumálták és a katolikus egyház által biztosított sírhelyen temették el, ismét Bercelen.

Politikai irányelve Bosznia és Hercegovinában a boszniai nemzet megeremtésének próbálkozásában merült ki. Hitte, hogy az egységes nemzet az Osztrák-Magyar Monarchiának, úgy mint Bosznia népeinek is, az érdeke. Úgy gondolta, hogy a boszniai nemzet létrejöttével Bosznia és Hercegovina majd stabil állam lesz. Azt tartotta, az akkori társadalmi viszonyok fejletlenségéhez mérve idealista nézettel, hogy a személyes szabadság és a polgári jogok biztosításával meg lehet akadályozni a nemzeti öntudat ébredését, a fő etnikai csoportok törekvését az önállóság, vagy az anyaországokkal való egyesülés felé. Hitte azt is, hogy a magyaroknak, mint Európa és Ázsia határától származó népnek hivatása a nyugati kultúra közvetítése kelet felé.

modern rendőrséget, megalapozták a nyugati jogi rendszert, stb.

A Kállay kastély-hotel egy szalonja

Életében sokat írt, irodalmi munkásságában történelemmel és politikával foglalkozott:

- Szerbek története 1780-tól 1815-ig (Bp., MTA kiadásában 1877),
- Oroszország keleti törekvései (Bp., 1878),
- Magyarország a Kelet és Nyugat határán (Bp., 1883),
- A mohamedánság helyzete Boszniában (Bp., 1900),
- A szerb felkelés története (I–II. Bp., 1909), stb.

A fent említett (és nem említett) kiadványok írása mellett fordítással is foglalkozott. Lefordította John Stuart Milla „A szabadságról“ (1878) művét, valamint egy görög szépirodalmi művet. Támogatta és adományokkal segítette a „Nada“ (Remény) című sarajevói folyóiratot.

1890-től a Magyar Tudományos Akadémija rendes tagja volt.

*

Egyedülálló eset a magyar történelemben, hogy valaki 21 éven keresztül, megszakítás nélkül, haláláig miniszter maradt. (A mi szemszögünkből fontosabb, hogy Kállay egyidejűleg, 1882-től 1903-ig, Bosznia és Hercegovina kormányzója is.) Kétségen kívül életében ideológusa és tisztviselője volt a nagyhatalmi ambíciójú Monarchiának, de ennek ellenére nem lehet letagadni, hogy vannak érdemei Bosznia és Hercegovinában is. Mi magyarok úgy gondoljuk, hogy Kállayt meg kellene legalább említeni a mai hazánk történelmi tankönyveiben.

Tóth Bojnik László

A szerb felkelés történetét Thallóczy Lajos adta ki Kállay halála után

Az Osztrák–Magyar Monarchia, kétségen kívül, imperialista érdekből építette az utakat, a normális és a keskenyvágányú vasútvonalakat, a nagyobb városokban monumentális igazgatási épületeket. Persze a bányákat és fűrésztelepeket is érdekből nyitotta. Bosznia és Hercegovinából kiszállított érc, fa és szén értéke jóval meghaladta az infrasztruktúrába és az épületekbe fektetett értéket. (Hogy mérsékeljük most egy kicsit ezt a Monarchia bírálatot: A mai tőkebefektetést is a haszon lehetősége sarkalja.) Mindent összegezve az tény, hogy Kállay ideje alatt kezdett Bosznia és Hercegovina kilábalni a feudális elmaradottságból.

Kállay elsődleges feladata egy eredményes állami közigazgatás megszervezése és a személyes valamint a vagyoni biztonság megteremtése volt. Mindezt sikerült is megvalósítania. Szerintünk ez a legnagyobb érdeme. Még ma is vannak közvetlen nyomai ennek (földhivatali könyvek és térképek, kataszter). A Monarchia alatt szervezték meg a lakosság és a adózó polgárok nyilvántartását, a

Već nekoliko godina razmišljamo o tome, da bi trebalo predstaviti našim čitaocima najpoznatije Mađare, koji su imali značajniju ulogu u istoriji Bosne i Hercegovine, ili su svojim radom i delovanjem ostavili trag na tlu Bosne i Hercegovine. Eto, konačno, u ovom broju krećemo sa realizacijom ove ideje...

Moramo biti potpuno iskreni: Čeka nas pomalo nezahvalan zadatak. Naime, analizom života i rada Mađara, onih koji su bili nekad povezani sa sadašnjom našom domovinom, utvrdili smo, da nemaju baš svi od njih bezprekorno životno delo, sigurno ne iz ugla posmatranja Bosne i Hercegovine i njenih naroda. Da je ovo istina, potvrđuje i činjenica, da o prisustvu na ovim prostorima Mađara, Mađarske pa i Austro-Ugarske građani u Bosni i Hercegovini ne znaju dovoljno...

U srednjem veku Ugarska (Mađarsko Kraljevstvo) je pod izgovorom krstaških ratova protiv bosanskih bogumila, osvojila i držala, sa manjim ili većim prekidima, tadašnju Bosnu u vazalnoj podčinjenosti. Sama činjenica, da je Ugarska kasnije organizovala neuspešnu odbranu Bosne i Hercegovine od turske najezde ne ulepšava dovoljno ulogu Ugarske, niti afirmiše ličnosti, koje su se istakle u pokušaju odbrane Bosne. Slično, vreme Austro-Ugarske, barem za većinu naroda Bosne i Hercegovine, je vreme okupacije. Mađari, oni viši ili niži državni činovnici, služili su klasičnim imperijalističkim interesima. Pozitivne stvari koje su neki od njih činili i ostvarili nastojaćemo malo više naglasiti u ovoj seriji članaka.

Dakle, bez obzira na nezahvalnost i delikatnost predstavljanja poznatih Mađara iz istorije Bosne i Hercegovine, počinjemo sa možda najpoznatijim Mađarem, sa Kállay Bénijem (Kalai Beni), koji je 21 godinu upravljao, kao Austro-Ugarski ministar trezora (finansija), sa ovom našom sadašnjom domovinom. Bio je diplomata, političar i istoričar.

Kállay Béni (Benjamin)

21 godinu Upravitelj Bosne i Hercegovine

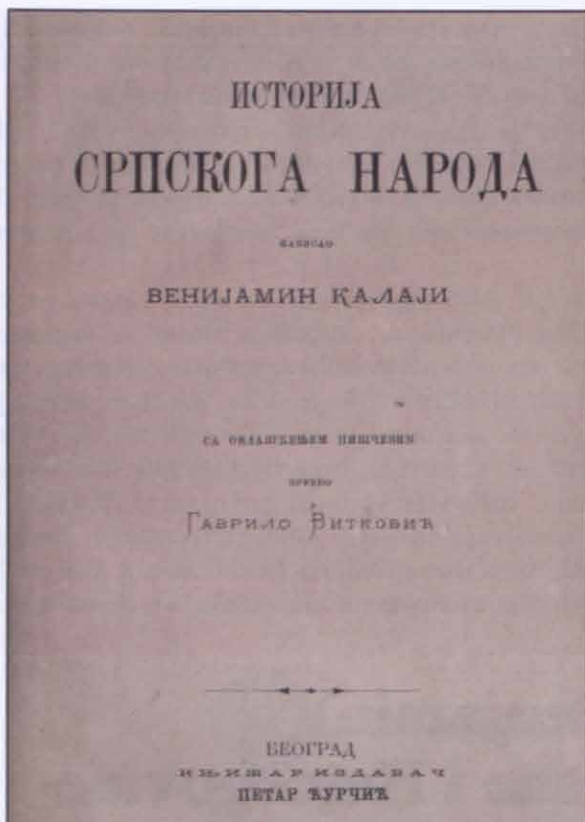
Kállay Béni

Rođen je u Pešti, 22. decembra 1839. godine, u plemićkoj porodici, koja je dobila prezime po posedima kod gradića Nagykálló (Nađkalo) u Mađarskoj. Interesantno je i treba spomenuti, da je jedan od predaka, Mihály (Mihalj) Kállay, u 15. veku, u vreme vladavine mađarskog kralja Matije Korvina, imao značajnu ulogu u odbrani bosanskog grada Jajca od Turaka.

Školovao se privatno u Pešti. Otac, István (Ištvan) Kállay je umro 1845. godine i

od tada se o njegovom obrazovanju brinula njegova majka. Već rano je iskazao interesovanje prema politici, kao i prema Balkanu i Bliskom istoku. Dosta je putovao, najviše na Balkan, tako je naučio srpsko-hrvatsko-bošnjački, turski i grčki. Naravno, perfektno je govorio još i nemački. Od 1867. godine je član Mađarske skupštine. Od 1868. do 1875. godine je generalni konzul u Beogradu. Sve do 1882. godine radio je u Ministarstvu inostranih poslova, kada je postavljen za ministra finansija Monarhije. Ova funkcija tada je značila i obavljanje dužnosti Upravitelja Bosne i Hercegovine. Na ovim je dužnostima ostao do smrti, do 13. jula 1903. godine. Sahranjen je bio u Budimpešti, ali prvo ekshumiran 1928. godine, kada su ovozemaljski njegovi ostaci smešteni u novu porodičnu grobnicu u mestu Bercel. U toku, a i nakon drugog svetskog rata ova grobnica je potpuno uništena, te sa pokojnicima iz svoje porodice drugi je put ekshumiran i sahranjen 2001. godine, isto u Bercelu, u grobnici koju je obezbedila katolička crkva.

Njegovo političko delovanje u Bosni i Hercegovini sastojalo se od pokušaja, da formira novu, bosansku naciju. Smatrao je, da je to u interesu Austro-Ugarske Monarhije, a i naroda Bosne i Hercegovine.

Prevod Istorije srpskog naroda(1882)

Mislio je, da stvaranjem bosanske nacije Bosna i Hercegovina bi postala stabilna država. Verovao je, pomalo idealistički u odnosu na tadašnju nerazvijenost društvenih odnosa, da obezbeđenjem ličnih, građanskih sloboda može se izbeći nacionalno buđenje i težnja glavnih etničkih skupina ka samostalnosti ili ujedinjenju sa matičnim državama. Bio je ubeđen, da Mađari, kao narod sa granice Evrope i Azije, imaju misiju širiti zapadnjačku kulturu na istok.

Austro-Ugarska Monarhija, bez sumnje, iz imperijalističkih interesa je gradila puteve, uskotračnu prugu, železničku prugu normalnog koloseka, monumentalne upravne zgrade u većim gradovima. Isto tako iz interesa je i otvarala rudnike, pilane. Vrednost ruda, drveta i uglja izvezenih iz Bosne i Hercegovine podobro je premašila vrednost uloženog u infrastrukturu i građevine. (Da malo ublažimo ovu kritiku Monarhije: I današnji inostrani investitori su motivirani zbog zarade). Sve u svemu, činjenica jeste, da je za vreme Kállayja Bosna i Hercegovina počela izlaziti iz feudalne zaostalosti.

Kállayjev prvenstveni zadatak je bio ustrojavanje efikasne državne uprave i obezbeđenje lične i imovinske sigurnosti. U

svemu ovome je i uspeo. To je, po našem mišljenju, ujedno i najveća njegova zasluga. Još i danas imamo u praksi dokaze za ovo (zemljišne knjige, mape, katastar). Za vreme Monarhije je uvedena i evidencija stanovništva i poreznih obveznika, utemeljen je zapadni pravni sistem, moderna policija, itd.

Ulaz i recepcija hotela, bivšeg zamka Kállay u Bercelu

U svom životu mnogo je pisao, prvenstveno istorijska i politička dela:

- „Istorija srpskog naroda od 1780 do 1815“ (Bp.,MANU,1877),
- „Istočna politika Rusije“ (Bp.1878),
- „Mađarska na granici Istoka i Zapada“ (Bp.1883),
- „Položaj muslimana u Bosni“ (Bp.1900),
- „Istorija srpskog ustanka“ (I-II, Bp. 1909), itd.

Pored pisanja spominjanih (i nespominjanih) dela bavio se i prevođenjem. Preveo je „O slobodi“ od John Stuart Milla, (1878) , pa i jedno literarno delo sa grčkog. Pomagao je izdavanje i bio je najveća mecena časopisa „Nada“ u Sarajevu.

Od 1890. godine bio je redovni član Mađarske Akademije Nauka i Umetnosti.

Jedinstvena je pojava u mađarskoj istoriji, da je neko 21 godinu, bez prekida, bio na ministarskoj funkciji. (Za nas je važnije, da je Kállay istovremeno, od 1882 do 1903.godine i Upravitelj Bosne i Hercegovine.) Bez sumnje bio je ideolog i činovnik imperijalističke Monarhije, ali ima i nekih zasluga u Bosni i Hercegovini. Mi Mađari smatramo, da u udžbenicima istorije naše današnje domovine, trebalo bi Kállaya barem spomenuti.

Laslo Tot Bojnik

Prevela: Nevenka Tot Bojnik

DIVAN JE TO OSJEĆAJ...

On je lijep, gostoprимljiv, zanimljiv i ja ga svim srcem volim!

U njegovoj blizini, srce kuca jače, bude se sjećanja, na djetinjstvo, na mladost. Koga zapravo volim? Ko je to? To je moj rodni grad, moje Sarajevo.

Davne 1972 godine, upoznala sam jednog momka. Sreli smo se na Skakavcu, najvećem i najljepšem vodopadu u okruženju, udaljenom 12 km od Sarajeva. On, Mađar iz Vojvodine, student elektrotehnike, ja, Sarajka-Vogošćanka, student prirodno-matematičkog fakulteta.

Sarajevo

Nakon izvjesnog vremena, završavamo studije i odlazimo u ravnu Vojvodinu 1973 godine, tačnije u Novi Sad, grad koji mi je na poseban način drag, sa kojim sam zbog bliske rodbine supruga, još uvijek jako vezana. Široke ulice, bulevari, dah ravnice je nešto posebno.

Zbog posla, 1974 godine, suprug i ja stižemo u Prijedor, gdje i danas živimo. U njemu se osjećamo lijepo, jer su nas Prijedorčani veoma toplo prihvatili.

Rijeka Sana, gradu i bliskom okruženju daje posebnu čar. Tu su

nam se rodila djeca i naš najdraži unuk.

Banja Luka, njena blizina, sestra sa porodicom, Udruženje Mađara su razlozi, što sam često u tom gradu. Čarobni Vrbas, zelenilo, lijepi parkovi je čine još ljepšom.

Prijedor

Prijedor, Banja Luka, Novi Sad, roditeljska kuća u Sarajevu i mogućnost da boravim u sva četiri grada, pa šta poželjeti više?! Posebno me raduje činjenica da mogu biti u mom rodnom gradu više puta godišnje...

Šetnja Titovom, butici, pa sve do Bašćaršije. A onda, neizostavno ćevapi kod „Želje“, sladoled na „Slatkom čošetu“ ili u „Egiptu“, pa kafića na galeriji u „Imperijalu“.

A uz kaficu, gledajući na Titovu ulicu, naviru sjećanja na studentske dane, kada smo tom istom ulicom, sa puno žara, išli na ples, koji se održavao u holu ekonomskog fakulteta.

Iz misli se uvijek prenem, ali ne sa sjetom, već ispunjena i zadovoljna što mogu, kad god poželim, ponovo tu doći i uživati.

Volim svim srcem moj rodni grad, moje drago Sarajevo, ali i Novi Sad, Banja Luku, a posebno Prijedor, pa to je zaista divan osjećaj...

Nevenka Tot Bojnik

EGY CSODÁLATOS ÉRZÉS.....

Ő szép, vendégfogadó, érdekes és én őt telyes szívből szeretem!

Közelségében a szív erősebben dobban, a gyermekkori és fiatlsági emlékek ébrednek. Kit is szeretek igazán? Ki ő? Az az én szülővárosom, az én Szarajevóm.

Régen, 1972-ben, megismertem egy legényt. Szakavácon találkoztunk, a legnagyobb és legszebb vízesésen a környezetben, 12 km-re van Szarajevótól. Ő vajdasági magyar, elektromérnöki tanszék hallgatója, én sarajevói-vogostyai természettudományi egyetem hallgatója.

Újvidék

Tanulmányaink után, 1973-ban felköltözünk az alföldi Vajdasába, ponotosabban Újvidékre, egy városba, mely számomra különösen kedves még ma is, köszönve a férjem közeli rokonságának. Széles utcák, körútak, a síkság lelke, ez mind valami rendkívüli.

Munkavállalás miatt, 1974-ben férjemmel együtt Prijedorra költözünk, ahol a mai nap is élünk. Itt jól érezzük magunkat, mert a helybeliek meleg szívvvel fogadtak bennünket. A Szána-folyó a városnak és környezetnek külön fénye. Itt születtek gyermekeink és a legkedvesebb onokánk.

Banja Luka, az ő közelsége, a testvérem a családjával, a Magyar Egyesület, ez mind befojásolja azt, hogy sűrűn ebben a városban töltsem az időmet. A csodálatos

Verbász folyó, zöldelő parkok, még gyönyörűbbé teszik szépségét.

Prijedor, Újvidék, a szülőházam Szarajevóban és a lehetőség, hogy mind a négy városban lakjam, mit is kívánhat az ember többet! Legjobban örvendek annak a ténynek, hogy szülővárosomban lehetek többször is évente...

Séta a Tito utcán, üzletek végig a „Bašaršija”-ig és akkor a kihagyhatatlan csevápok a „Željo”-ban, fagyajt a „Slatkom čošet”-ban vagy az „Egipat”-ban és végül egy kávé az „Imperijal”-ban. És a kávézás mellett, nézve a Tito utcára, csak repülnek előttem az emlékek az egyetemista napokra, amikor ugyanazon az utcán siettünk a táncestekre melyet a Közgazdasági Egyetem előtermében tartottak.

Gondolataimból visszatérek a valóságba, de nem lehangultan, hanem tele elégedettséggel, hiszen jó érzés az a tudat, hogy ide mindig vissza tudok jönni, amikor csak kívánkozom.

Banja Luka

Szeretem teljes szívből a szülővárosomat, az én kedves Szarajevómat, de Újvidéket meg Banja Lukát is és különösen Prijedor és ez igazán egy csodálatos érzés.....

Tóth Bojnik Nevenka
Fordította: Szóke Árpád

SUSRET GENERACIJE 1940

Rođeni smo te davne 1940-te, u jednom lijepom mjestu na mađarskoj granici.

Tih godina se teško živjelo bez struje, blatnjave ulice, male kuće sa puno dječice i velikih obitelji. U prvi razred krenuli smo 1947. kao prva generacija otkako smo pripali Jugoslaviji. Prije se učio mađarski jezik jer smo pripadali njima. U školu se nosila pločica iz koje je visjela spužvica za brisanje. U razredu je bilo oko 40 đaka. Obaveza je bila završiti šest razreda škole, a ko je imao mogućnosti, išao je dalje do osmog razreda, pa na zanat. Rijetki su išli na fakultet. U selu od 500 obitelji, njih 3-5 osoba se moglo dalje školovati. Najviše se išlo na zanat, i to: krojački, obučarski, kolarski, stolarski, kovački, mesarski, užarski i drugi. Negdje oko 1955 - 1960 godine, počeli smo odlaziti sa sela. Već sa 20god. starosti krenuli smo u svijet, u gradove ili u inostranstvo: Austrija, Njemačka, Kanada, Amerika i Australija. Tako smo se rasuli po cijelom svijetu.

Dolazili bi u rodni kraj, neki češće koji su imali mogućnosti, a neki nakon 10-20 godina.

Oni koji su ostali u tom meni najdražem selu ili mjestu, organizovali su susret naše generacije još 1990 - sastanak pedesetogodišnjaka.

Došli smo iz svih krajeva svijeta. Bilo nas je oko 30, plus naši partneri. Tada su bili živi i naši učitelji, njih troje. To je bio nezaboravan susret, prepoznavanje, sjećanje na djetinjstvo, te ko gdje živi i kako se snašao u životu. Nažalost, tada je već 11 osoba preminulo. Njima smo odali počast na groblju, polaganjem vijenaca.

A poslije toga, je uslijedilo veselje koje je trajalo od 12h u podne do 07h ujutro. Već poslije te 1990, sve je krenulo naopačke i počeo je taj nesretni rat. Patili smo svi, u svim dijelovima svijeta.

No i to smo izdržali, da bi se naše drage školske kolege opet potrudile i organizovale ponovni susret 2010-te, nas sada, 70-to godišnjaka. Došli smo, makar već pomalo sklerotični. Pjevali smo i plesali cijelu noć do zore.

Opet nas je bilo manje. Sada smo bili presretni što smo prva generacija koja je slavila zajedno 70-tu godinu života.

Moja poruka svim ljudima dobre volje je: sastajte se i veselite dok ste živi, volite se i uživajte! Ostalo nam je još malo vremena i zato se trebamo veseliti i uživati među svojim najdražima.

Katarina Feletar

Az 1940-es generáció találkozója

1940-es generáció

Valamikor 1940-ben születtünk egy szép helyiségben a magyar határon. Abban az időben nehéz volt az élet, áram nélkül, a sáros utcák kis házaiban, sok gyerekkel a családok. 1947-ben kezdtük az első osztályt, mint az első évfolyam az új országban, Jugoszláviában. Azelőtt magyar nyelvet tanultunk, mivel Magyarországhoz tartoztunk. Az iskolába palatáblát vittünk, amelyről egy törülő szivacs lógott. Az osztályban 40 diák volt. Az iskola 6 osztályát kötelező volt befejezni, akinek lehetősége volt tovább járt nyolcadikig, majd szakmát tanult. Ritkán mentek egyetemre. A falu 500 családi házából, csak 3-5 személy bírt tovább tanulni. Legtöbbször szakmát tanultak, mégpedig : szabó, cipész, bognár, asztalos, kovács, mészáros, köteles és a többit. Valamikor 1955-1960 körül kezdtük elhagyni a falut. Már 20 évesen elindultunk a városokba, külföldre : Ausztriába, Németországba, Kanadába, Amerikába és Ausztráliába. Így szóródtunk szét az egész világban. Akinek lehetősége volt, sűrűbben jött a szülőfalujába, de egyesek csak 10-20 év múltán. Azok akik itt maradtak ezen a számomra legkedvesebb helyen, utoljára 1990-ben szervezték meg a generációs osztálytalálkozót - az ötvenévesek összejövetelét.

A világ minden részéről jöttünk. Úgy 30-an voltunk, plusz a párjaink. Akkor még a tanítóink is éltek, ők

hárman. A találkozó felejthetetlen volt, a felismerés, emlékezés a gyermekkorra, s hogy ki hol él és hogy találta fel magát az életben. Sajnos már 11-en elhaláloztak. Nekik tiszteletből koszorút helyeztünk el a temetőben. Ezután következett a multság, amely déltől, reggel 7-ig tartott. Már 1990 után minden rosszra fordult és kitört a szomorú háború. Szenvedtünk a világ minden részén. No de kitartottunk, hogy a drága iskolatársaink újra megszervezzék 2010-ben, mostmár a 70 évesek találkozóját. Habár kissé szklerotikusan jöttünk, de egész éjjel táncoltunk és hajnalig énekeltünk. Ismét kevesebben lettünk. De most annak örültünk, hogy mi vagyunk az első évfolyamtársak akik együtt ünnepelték a 70. életévüket...

Tanácsolom minden jókedélyű embernek, hogy : Jöjjetek össze és örüljetek míg éltek, szeressétek egymást és éreztétek jól magatokat. Hátra maradt még egy kis idő, s ezért érezzük jól magunkat, legkedvesebbjeink körében.

**Feletar Katarina
Fordította: Pintér Olivér**

Zašto sam sa vama ?

Članica sam udruženja već 7 godina. Osjećam se kao dio jedne velike porodice koja širi vidike i pozitivnu energiju. Udruženje me je privuklo iz čiste radoznalosti da upoznam druge kulture i običaje. Međutim, nije ostalo na tome. Ja se već godinama družim s vama. Najviše me fascinira skladno funkcionisanje različitosti na jednom mjestu. Generacijski jaz nestaje kada naše druženje počne. Tada se uz kafu miješa srpski i mađarski jezik, priča se o djetinjstvu o običajima, anegdote iz mladosti a ni vicevi se ne zaobilaze. Poneko i zapjeva mađarske pjesme. Razmjenjuju se i čuveni stari recepti. Planiramo da napokon zajedno odemo u posjet Mađarskoj. Česte su i zabave u klubu koje organizujemo povodom nekog praznika gdje se osjeti prava mađarska kuhinja i piju najbolja vina. Naročito sam se radovala kursu mađarskog jezika gdje su se odazvali i pripadnici drugih nacionalnih manjina. Bilo je zabavno za nas koji se susrećemo sa tako teškim jezikom. Sa nestrpljenjem sam iščekivala svaki čas i drago mi je da sam nešto i naučila obzirom na kratak rok. Folklorni sadržaj ne bi trebao niko propustiti ko je u prilici da ga pogleda.

Eto dragi moji s nestrpljenjem očekujem svaki prvi četvrtak u mjesecu kada zajedno planiramo nove sadržaje u radu udruženja, naše zajedničke trenutke druženja.

Voli Vas vaša članica! Snježana Galonja

Miért vagyok veletek?

Már 7 éve az egyesület tagja vagyok . Úgy érzem magam, mintha része lennék egy nagy családnak, ez pozitív energiát ad és egyben szélesebb látókört nyújt számomra. Az egyesület tiszta kíváncsiságból vonzott magához, hogy új kultúrákat és szokásokat ismerjek meg. Dehát ez nem maradt ennyiben. Én már évek óta barátkozom veletek. Ami leginkább lenyűgözött, az a különbözőségek harmonikus együttműködése egy helyen. Amikor együtt vagyunk és barátkozunk, a korkülönbség is eltűnik. Olyankor, kávézás közben összekeveredik a szerb és a magyar nyelv, elmesélődnek gyermekkori szokásokról az emlékek, anegdóták fiatalságunk idejéből, de a viccek sem maradnak el. Néha magyar nóták is felcsendülnek. Cserélődnek a régi, bevált receptek. Tervben van, hogy végre együtt megnézzük Magyarországot. A szórakozások is sűrűek a klubban, amiket valamilyen ünnep alkalmával szervezünk, ilyenkor érződik az igazi magyar konyha és a legjobb borok is az asztalra kerülnek. Külön örültem a magyar nyelvű tanfolyamnak, ahol más nemzeti kisebbségek is részt vettek. Nagyon érdekes volt számunkra, mivel egy igazán nehéz nyelvel találkoztunk. Türelmetlenül vártam minden órát és örülök, hogy igen rövid idő alatt valamit meg is tanultam. A néptánc rendezményeit senki se hagyja ki, aki teheti tekintse meg. Tehát drága barátaim, türelmetlenül várok minden első csütörtököt a hónapban, amikor közösen tervezzük az egyesület munkáját, barátkozásunk közös pillanatait.

Szeretettel, tagotok:

Galonja Snježana
Fordította: Pintér Olivér

NIJE NAODMET ZNATI ZA BILJKE KOJE NAM ŠTITE ZDRAVLJE

Boravite li dugo u zatvorenom prostoru, glavobolja je možda posljedica isparavanja materijala, koji se koriste za uređenje stana, ili zračenja iz TV-a, kompjutera. Najprirodnija zaštita je (kako tvrde znanstvenici) da se na svakih 10 m² postave dvije biljke u saksiji.

Za čišćenje i uklanjanje masnoća s predmeta od metala, koristi se tekuće bezbojno sredstvo za rastvaranje TRIKLORETILEN. Ima ga u proizvodima za suvo čišćenje odjeće, u bojama, lakovima, ljepljivima i korekturnim lakovima za pisaće mašine. Kratkotrajno udisanje male količine trikloretilena, može prozrokovati glavobolju, teškoću disanja, otežanu koncentraciju. Protiv isparavanja trikloretilena pomažu biljke: gerber, krizantema, dracena. One apsorbiraju štetne tvari iz vazduha.

U izradi plastike, smola i najlona, koristi se BENZEN (zapaljiva tekućina koje ima u benzinu, tintama, gumli i bojiljima, u dimu cigarete i sredstvima za čišćenje).

Nadražuje oči, kožu. Duža izloženost i u malim količinama, prouzrokuje glavobolje, slabljenje apetita i nervozu. Biljke koje pomažu su: gerber, krizantema, zeleni sobni bršljen.

Isto tako sredstva za čišćenje koji sadrže FORMALDEHID (plin koji se rastvara u vodi). Ima ga u plastičnim vrećicama, papirnim salvetama, deterdžentima, taponu, dimu cigareta, ivericama. Nadražuje oči, nos i grlo, izaziva glavobolju. Biljke koje pomažu: filadendron, klorofitum, difenbahija, azalea, sanseverija i božična zvezda.

Danas već malo ko ne koristi, na poslu, kod kuće – računar, gleda televizor, iako znamo za štetno zračenje, kompjutera i TV-a. Jednostavno se bez njih ne može zamisliti ni privatni ni poslovni život. Što se zračenja tiče, pomoći će biljke: spatifilum, (znana kao MIRNI LJILJAN). Apsorbiraće elektrostatički naboj sa televizijskih i kompjuterskih zaslona. Štetno zračenje će pokupiti umjesto nas. Botaničari tvrde da joj je to hrana (što više zračenja, to bujnija biljka). Znači dobro došao čistač vaše kancelarije ili stana, a ujedno i ukras.

Biljke ne traže puno, samo malo pažnje i truda, a zauzvrat uljepšaću nam i učiniti zdravijim naš životni prostor.

Laćak Katalin
Banja Luka

NEM ÁRT TUDNI A NÖVÉNYEKRŐL

A hosszantartó tartózkodás a zárt helyiségben, a fejfájás, sokszor a káros kisugárzástól, vagy a festékek, lakok, tisztítószeresek károsításától ered. A tudósok szerint, természetes védelemként minden 10 négyzetméteren 2 cserép növényt kell tenni.

A zsiradék eltávolítás és tisztítás, főleg a fém tárgyakra, szintén TRIKLORETILEN használnak. Megtaláljuk még a száraz ruhatisztító szerekben, a lakokban, festékekben, ragasztókban, az írógépek korektur lakjában is. Már a rövid idejű, kevés trikloretilén pára belélegzése is, fejfájást okozhat, nehéz légzést. Ez ellen a következő védőanyagok: Dracén, Gerber és Krizantén. Összeszedik a káros anyagokat a levegőből.

A műanyag, najlon és a szintetika készítéshez BENZEN használnak. Megtaláljuk a benzinben, gumiban, tintákban, festékekben, a cigareta füstben, tisztítószeresekben. Irritálja a szemet, bőrpuncát. Hosszú tartózkodás, zárt helyiségben, már kis adagban is, fejfájást, étvágyvesztést idegességet okozhat. Védővirágok: a Gerbera, Krizantén és a zöld szobanövény.

Úgy szintén a tisztítószeresek, amelyek FORMALDEHIDET (gáz, ami vízben oldódik) tartalmaznak károsak. Najlon zsákok, papír zsebkendők, szalvéták, tapaszok, mosószeresek, cigareta füstben található. Egyes bútorokban, amelyek sűrű lemezekből készültek. Védőnövényeink: a FILADENDRON, KLOROFITUM, AZALEA, DIFENBAHIA, SZANSZAUVERIA, és a MIKLULÁS VIRÁG.

Ma már kevés az az ember, aki nem néz TV-t, nem használ számítógépet otthon vagy a munkahelyén. Habár tudjuk, hogy káros a kisugárzó hatásuk. Egyszerűen ez nélkül nem lehet elképzelni sem a munkakörünkben, sem otthon az életet. Ezen is egy szobanövény a SPATIFILUM (KÖRISMERT, CSENDES LILJOM) segíthet rajtunk. Ugyanis összeszedi a káros kisugárzást helyettünk. A botanikusok szerint, minél több a kisugárzás, annál élénkebb, zöldebb a növény. Vagyis ezzel is táplálkozik. Tehát, jól tessz, egy ilyen légtisztító növény minden lakásban, irodában. Egyben dekoratív is.

A virágok nem igényesek, egy kis gondozást, meghálálják. Szébbé és egészségesebbé teszik a környezetünket.

Latyák Sűli Katalin
Banja Luka

Magyar konyha

Mađarska kuhinja

HAJTOGATOTT TEPERTŐS POGÁCSA

Hozzávalók:

- 1 csomag instant élesztő
- 2 dl tej
- csipetnyi cukor
- 50 dkg liszt
- 1 dl tejföl
- 15 dkg margarin
- 1 teáskanál só

A nyújtáshoz:

- liszt
- 25 dkg darált tepertő
- őrölt bors

A kenéshez:

- 1 tojás

Elkészítés:

1.) A tészta hozzávalóit kenyérsütőgépből (vagy hagyományos módon) bedagasztjuk, kelesztjük.
2.) Lisztezett deszkán ujjnyi vastagra nyújtjuk, és megkenjük a darált tepertővel. Megszórjuk őrölt borssal, és összehajtogatjuk, mint egy füzetet. Kinyújtjuk, majd megint összehajtogatjuk. 3x ismételjük meg a hajtogatást, de hajthatunk rajta 4-et, vagy 5-öt is. A hajtogatások között hagyjuk kicsit pihenni-kelni a tésztát.
3.) Végül nyújtjuk ki ujjnyi vastagra, rácsozzuk be, és szúrjuk ki pogácsaszaggatóval, majd tegyük a pogácsákat sütőpapírral bélelt tepsire. A pogácsák tetejét felvert tojással megkenjük,

majd előmelegített sütőben, kb. 200 fokon, kb. 20 perc alatt megsütjük.

PRESAVIJENE POGAČICE OD ČVARAKA

Sastojci:

- 1 pakovanje instant kvasca
- 2 dl mlijeka
- prstohvat šećera
- 50 dkg brašna
- 1 dl kiselog vrhnja
- 15 dkg margarina
- 1 čajna kaš. soli

Za razvijanje:

- brašno
- 25 dkg mljevenih čvaraka
- mljeveni crni biber

Za mazanje:

- 1 jaje

Priprema:

1.) Sastojke za tijesto zamijesiti u mašini za hljeb ili na tradicionalan način. Pustiti da raste.

2.) Tijesto razvući na pobrašnjenoj dasci, na prst debelo i premazati mljevenim čvarcima. Posuti mljevenim biberom, zatim presaviti kao knjižicu. Razvaljati, pa opet presaviti. Tri puta ponovimo presavijanje, ali može i 4-5 puta. Između presavijanja ostaviti tijesto malo da se odmara tj. da nadođe.

3.) Na kraju razvaljati na debljinu prsta, išarati kao rešetku i isjeckati sa sjeckalicom za pogačice. Pogačice staviti u tepsiju obloženu papirom za pečenje. Premazati istučenim jajetom i peći na 200°C, 20 minuta.

Julijana Bogosanović

PAPRIKÁS KRUMPLI BOGRÁCSBAN

Hozzávalók:

20 dkg füstölt szalonna
2 kg krumpli
2 fej hagyma
1-2 szál szárazkolbász
2 paradicsom
3 paprika
Piros paprika, só, bors.

Elkészítés:

A szalonnát felkockázzuk, lepirítjuk, rádobjuk a hagymát, üvegesre fonnyasztjuk. Hozzátesszük a felkarikázott szárazkolbászt, pár percig pirítjuk, majd lehúzzuk a tűzről. Hozzákeverjük a pirospaprikát, beleforgatjuk a karikákra szelt krumplit, hozzáadjuk a feldarabolt paradicsomot és paprikát, visszatesszük a tűzre. Felöntjük annyi vízzel, amennyi ellepi, sózzuk, borsozzuk, és kevergetés nélkül sűrűre főzzük.

KROMPIR PAPRIKÁS U KOTLIČU

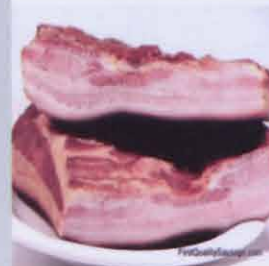
Sastojci:

20 g dimljene slanine
2 kg krumpira
2 glavice luka
1-2 suhe kobasice
2 paradajza
3 paprike
Crvena mljevena paprika, so, biber.

Priprema:

Kockice slanine pržiti, ubaciti luk, dinstati do staklenastog izgleda. Dodati na kolutove narezanu dimljenu kobasicu, pržiti nekoliko minuta, a zatim treba šerpu skinuti sa vatre. Umiješati crvenu mljevenu papriku, na kolutiće narezani krompir, dodati nasjeckan paradajz, papriku i staviti sud nazad na vatru. Dodati

vode toliko, da sve pokrje, posoliti, pobiberiti i kuhati bez mješanja dok se ne zgusne.

Milan Bogosanović

JAFFA SÜTEMÉNY

Hozzávalók:

A tésztához:

- 6 tojás
- 6 kanál cukor
- 2 evőkanál kakaó
- 1 dl étolaj
- 4 evőkanál liszt
- 1 csomag sütőpor

A krémhez:

- 25 dkg margarin
- 20 dkg porcukor
- 25 dkg túró

A tetejére:

- 6 dl narancsos szénsavas üdítő
- 2 csomag vaníliás pudingpor
- 2 evőkanál cukor.

Elkészítés:

A tésztához a tojások sárgáját kikeverjük 6 kanál cukorral, hozzáadjuk a kakaót, az étolajat és a sütőporral elkevert lisztet, és végül könnyedén a tojásfehérjék keményre vert habját. Lassú tűznél sütjük.

A krémhez a margarint habosra keverjük a porcukorral, majd hozzáadjuk a túró, és jó alaposan kikeverjük. A kihűlt tésztára kenjük. A mázhoz az üdítőt a vaníliás pudinggal és cukorral lassú tűznél sűrű krémmé főzzük, ha kihűlt, a túros krémre kenjük. Villával hullámokat rajzolunk rá, majd hűtőbe tesszük dermedni.

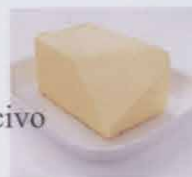

JAFFA KOLAČ

Sastojci:

Za tijesto:

- 6 jaja
- 6 žlica šećera
- 2 žlice kakaa
- 1 dl ulja
- 4 žlice brašna
- 1 paketić praška za pecivo

Za kremu:

- 25 dkg margarina
- 20 dkg šećera u prahu
- 25 dkg sira

Na vrh:

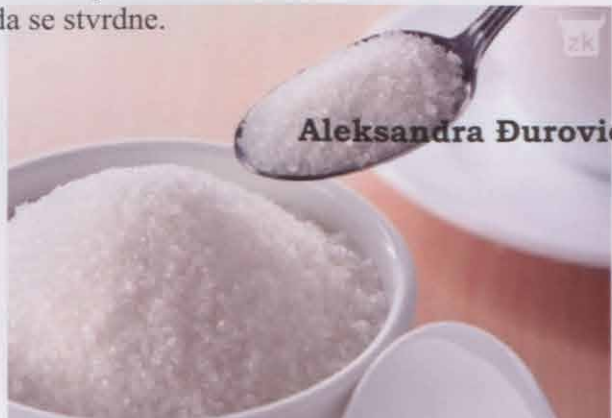
- 6 dl orange gaziranog soka
- 2 paketica vanilin pudinga
- 2 žlice šećera

Pripremanje:

Za tijesto umiješati 6 žumanjaka sa 6 kašika šećera, dodati kakao, brašno pomješano sa uljem i praškom za pecivo i na kraju lagano umućen snijeg od bjelanjaka. Peći na laganoj vatri.

Za kremu pjenasto izmiješati margarin sa šećerom u prahu, dodati sir i dobro izmiješati. Staviti ovo preko ohlađenog tijesta.

Za glazuru na laganoj vatri praviti gustu kremu od gaziranog soka od narandže, vanilija pudinga i šećera. Kad se ohladi, staviti preko kreme od sira. Viljuškom iscrtati talase i ostaviti u frižider da se stvrdne.

Aleksandra Đurović

Po izboru Redakcije autorica pobjedničke
Pjesme, u našem
malom nadmetanju prevođenja pjesme
MASLAČAK Nikoline Malešević,
je **Katalina Laćak** i osvojila je nagradu
od 50,00KM.

Gyermekláncfű

Elsőnek jött ki
szürke föld fölé,
széterjedve mint egy báró
aranyhaját megmutatta.

Bársonnyos, gyöngéd
aranyos szirmaitól
sárga az úti fű,
és az egész utca.

Fényes levelek
védik mint a testőrök,
hogyan magokkal legyenek
tele a könnyű gömbök.

Még nő, virágzik és sárgul
a szellő ringatja,
de később magvát is
messzire szétszorja.

Gyermekláncfű!
Kicsi, sárga lámpa,
Minden gyermek
Kedvenc játéka.

Fordította:
Látyák Sűli Katalin
Banja luka

Látyák Sűli Katalin, a Szerkesztőség véleménye szerint,
Malešević Nikolina MASLAČAK verse legjobb
fordításának írója és elnyerte a 50,00KM ajándékot.

